1964 MÁR 24

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

VI. ÉVFOLYAM, 6. SZÁM. Ára: 50 fillér 1964. MÁRCIUS 23.

A Tanácsköztársaság évfordulója alkalmából

szeretettel köszöntjük egyetemünk veteránjait: Berei Andor, dr. Háasz Árpád, dr. Háy László és dr. Vajda Imre elvtársakat.

Az évfordulón ugyancsak köszöntjük dr. Biró Lászlóné, Bruck Rózsa, Farkas Sándor. dr. Gyenes Antalné, dr. Gyenge Zoltán, Kende István, Kiss Artur, dr. Kolos Miklós, Marton Imre, Molnár Imréné, Politisz Taxiarhisz, Szamarasz Janisz és dr. Szakasits György elvtársakat, akik még hazánk felszabadulása előtt bekapcsolódtak a munkásmozgalomba, így több évtizede tagjai a pártnak.

EGYETEMI PÁRTBIZOTTSÁG

Barátkozás a nagyvilággal

Egyetemünk hallgatói közül többen vesznek részt az ifjúsági utazási iroda, az Expressz kedvezményes utazásain, így juthatunk el a Szovjetunió fővárosába, Moszkvába, és más helyekre. A látogatások az élmény mellett ismereteinket is gyarapítják. Alig egy hónappal ezelőtt született meg a gondolat, hogy csereakcióval harminc hallgatónk utazhat Kelet-Németországba és ugyanennyi német hallgató látogathat hozzánk, hogy hazánkkal és a magyar fiatalokkal ismerkedjék. A gondolat már a megvalósulás stádiumába lépett. Egyetemünk harminc hallgatója készül az útra, tíznapi ismeretségre egy idegen, de baráti szellemű országba. A vendéglátók: a berlini közgazdasági főiskola és az ilmenaui műszaki főiskola. Szállásról a kollégiumban gondoskodnak, ahogy a mi vendégeink is az egyetem kollégiumában kapnak szállást. Természetesen az ifjú gyomrokról sem feledkeznek meg vendéglátóink, ahogy mi is magyaros vendégszeretettel tartjuk majd itt őket, hogy egyetlen szülő sem kapja vissza megfogyatkozva csemetéjét. A csereakció szervezői arról sem feledkeztek meg, hogy néhány márka, illetőleg forint csörögjön a zsebekben, az elutazók mintegy 175 márka felett rendelkeznek, magyarra fordítva: a vendégek kb. 700 forintot kapnak itt-tartózkodásuk alatt.

A külföldi út lehetősége mellett egyetemi KISZ-szervezetünk hazai nyaralásáról is gondoskodik. Azok a hallgatók, akik a KISZ-munkában, a KISZ építőtáborban szorgoskodnak, elnyerik jutalmukat; elsősorban várományosai az egyetemünk szervezésében létrehozott balatoni üdülésnek. Két hét Balatonkenesén, alig két-háromszáz forintért — valóban ifjú zsebekhez méretezett kellemes nyári üdülés!

A kilátások kedvezőek — jöhet a nyár!

TAVASZ?

Fotó: Unger

Mi a látszólagos túlterhelés oka?

OKTATÓI ÉRTEKEZLET AZ IPARI KARON

Az értekezlet középpontjában az oktatási módszerek fejlesztésével kapcsolatos kérdések állottak. Dr. Szabados Annának, a szakszervezeti alapszerv elnökének beszámolója összefoglalta az e téren egyetemünkön, illetőleg a karon eddig történteket.

A vitában felszólalók sokféle kérdést érintettek. Így pl. szó volt a tárgyak egymásra épüléséről, tartalmi változások szükségességéről, a termelési gyakorlatok, szemináriumok és a szakdolgozat összefüggéséről, a hallgatók önállóságának fejlesztéséről, a komplex elemző készséget kifejlesztő egységes szakszemináriumokról, fegyelemről, az elméleti és gyakorlati képzés arányáról, stb. A korszerű technika alkalmazásának lehetősége is szóbakerült, pl. felmerült a sok éves tapasztalatok alapján összegyűjtött „típus-kérdések" felhasználásával készítendő magnetofon-konzultáció gondolata is

Zárthelyik és gyakorlatok

Élénk vita alakult ki az önállóságra nevelésről, a heti óraszámról, a gyakorlatok és zárthelyi dolgozatok szükségességéről. Volt olyan vélemény, hogy a zárthelyi dolgozatok dezorganizálják a tanulást, mert amikor egy tárgyból dolgozatírásra készülnek a hallgatók, akkor a többi tárgyat nem tanulják. Elhangzott, hogy a begyakorló jellegű gyakorlatok helyett inkább fakultatív konzultációkat kell tartani és ezáltal is csökkenteni a heti óraszámot. Több időt kell adni az önálló munkára és csökkenteni a kötelező terhelést.

Mások viszont rámutattak, hogy egyes tárgyakból a gyakorlatok is szükségesek, a gyakorlat nem terhelés, hanem segítség a tanuláshoz. Két óra egyéni tanulás hatékonysága lényegesen kisebb, mint két óra szervezett tanulásé. Nem véletlen, hogy az esti hallgatók minden ellenőrzés nélkül is szorgalmasan látogatják a kötelező és fakultatív gyakorlatokat, és azok számának növelését kérik. Nyilván nem azért, mert több idejük van, mint a nappaliaknak, hanem éppen azért, mert sokkal kevesebb az idejük és azt a keveset szeretnék intenzíven kihasználni. Az önálló elemzőkészség kialakításához szükségesek a jó kollektív foglalkozások. Más egyetemeken, belés külföldön, magasabbak a heti óraszámok, mint minálunk. Kifejtették azt is, hogy a félévközbeni írásbeli számonkérés nem csak középiskolai, hanem legalább annyira egyetemi módszer is.

Nem követik a tanszékek ütemét

Általános volt a panasz arra, hogy a hallgatók nagy része nem tanul rendszeresen és elmélyülten. Hallgatóink zöme nem sajátítja el a tanulás helyes egyetemi módszerét. Az ilyen hallgatók mindig csak a közvetlenül előttük álló, megfelelő szankciókkal alátámasztott követelményeknek igyekeznek eleget tenni. A vizsgára készülés túlnyomó része a vizsgaidőszakra esik. Félév közben csak a zárthelyi dolgozatra tanulnak nagyobb erővel, akkor is rohammunkával, a szemináriumokra és gyakorlatokra igen gyenge a felkészülés. A tanszékek által előírt ütemet és módszert nem követik, ezzel jórészt kihasználatlanul maradnak az előadások és szemináriumok. Közvetlenül a dolgozatírás vagy vizsga előtt az anyag elsajátításához sokkal több idő szükséges, mint az előírt időben a tanszék segítségével. A rohamtanulás felszines, mechanikus, vizsga után sokan igyekeznek elfelejteni a tanultakat,hogy helyet adjanak a következő tárgynak. Így alakul ki dolgozatírások és vizsgák idején a látszólagos túlterhelés, melyet gyakran az oktatók is valóságosnak hisznek.

A kellő szorgalom nélkül vagy helytelen módszerrel tanuló hallgatóknak sajnos elég nagy tömege kialakított egy bizonyos közfelfogást, amelynek bizonyos elemei még a „hivatalos" nézetek közé is beszivárogtak egyetemünkön az elmúlt években. Ennek megnyílvánulása volt korábban pl. az „előrehozott" vizsgák rendszere. (Mit szólnának hallgatóink ahhoz, hogy ha valamelyik tanszék „hátravitt" előadást tartana a vizsgaidőszak első hetében?) Jelenleg is zavaró az utóvizsga-időszak egybeesése az oktatás elejével. Sok gyenge hallgató ilyenkor alapozza meg mulasztásaival a következő félévi bukásait. Rendszeres, elmélyült tanulás mellett nincs szükség a vizsgaidőszak megnyújtására. Zárthelyi dolgozatok írása sem indokolja más tárgyak elhanyagolását. Régebben nem számított lehetetlenségnek egyszerre több tantárgyból készülni. (Gondoljunk a régi szigorlati rendszerre, vagy a jelenleg is létező érettségire.) Még inkább képtelenség azt állítani, hogy két zárthelyi dolgozatra, vagy mondjuk dolgozatra és azonkívül szemináriumra és nyelvórára nem lehet készülni.

A rendszertelen munka!

A tanulás időnkénti „dezorganizálódásának", a csak látszólagos túlterhelésnek nem a zárthelyi dolgozat, hanem a rendszeres munka hiánya az oka. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy nincsen szükség szabályozásra, koordinálásra, az átfedések kiküszöbölésével elérhető óracsökkentésre, esetleg öncélú ellenőrzések megszüntetésére. De az oktatási módszerek korszerűsítését is hátráltatja valódi okok felszámolása helyett, a jogtalan panaszok méltánylása. Több felszólaló hangoztatta annak szükségességét, hogy következetes szigorúsággal, ha kell, adminisztratív intézkedésekkel megjavítani a tanulmányi fegyelmet.

Köves Pál

KÖZLEMÉNYEK

Hazánk felszabadulásának évfordulóját április 3-án délelőtt 10 órakor ünnepeljük meg egyetemünk aulájában.

Ünnepi beszédet mond Kiss Arthur, a filozófiai tanszék vezetője.

Felhívjuk hallgatóink figyelmét, hogy az ünnepség után a tanrend szerinti órákat megtartják.

★

Egyetemünk hallgatói számára március 27-én, 28-án, és 31-én rektori szünet lesz.

Legyen mindenütt ebédidő

Terjesszék ki a szorgalmi vizsgák rendszerét
Tanulmányi kérdések a KISZ VB napirendjén

Az egyetemi KISZ végrehajtó bizottság március 14-i ülésén a tanulmányi munka és a tudományos diákköri munka kérdéseit vitatta meg.

Általános volt az a vélemény, hogy a KISZ tanulmányi munkájában, különösen az alsóbb évfolyamokon, a tanulmányi fegyelem megszilárdítását súlyponti feladatnak kell tekinteni. Elsősorban

a KISZ-csoportokban kell olyan szellemet kialakítani, melyben fellépnek a tanulmányi fegyelem megsértői ellen,

melyben szégyen fegyelmezetlen viselkedéssel zavarni az előadásokat, rendszeresen készületlenül megjelenni a szemináriumokon. Az alapszervezetek és a KISZ-csoportok, ha szükséges, fegyelmi eszközökkel is lépjenek fel azokkal a hallgatókkal szemben, akik semmibe veszik az egyetem rendjét.

A végrehajtó bizottság a tanulmányi munkát érintő néhány kérdésben konkrét javaslatot dolgozott ki, melyet eljuttatott a rektor elvtársnak.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy azok a hallgatók, akik utóvizsgát szereztek, még az utóvizsgát le nem teszik, nem járnak előadásokra, szemináriumokra. Így bizonyos tárgyakból eleve olyan elmaradással indulnak, melyet később már nem tudnak pótolni, megalapozzák a következő vizsgaidőszak rossz eredményét is.

Ezért a végrehajtó bizottság javasolta, hogy más egyetemhez hasonlóan, nálunk se essen egybe az utóvizsga időszak és a szorgalmi idő.

Ezt úgy lehetne megvalósítani, hogy a vizsgaidőszak utolsó napja és a második félév kezdete között hosszabb szünetet kellene biztosítani még akkor is, ha ez a második félév meghosszabbításához vezetne. Ez az idő lenne az utóvizsga időszak. Így azok a hallgatók, akik vizsgáikat rendesen letették, jobban kipihenhetnék magukat, az utóvizsgázók pedig — utóvizsgáik letétele után — be tudnának kapcsolódni a munkába. A második félévi utóvizsga időszak a tanév megkezdéséig befejeződne.

Több csoportnál nehézséget okoz jelenleg az ebédidő biztosítása, ugyanis a hét több napján reggel 8-tól délután 4 óráig folyamatosan tartanak a foglalkozások. Az órák közötti 10 perces szünet nem elegendő az ebédeléshez, emiatt sok a késés, az órákról való hiányzás — ez tehát a tanulmányi fegyelem megsértéséhez vezet. Ezért a vb javasolta, hogy

a következő félév órarendjének összeállításánál biztosítsanak annyi időt, hogy minden csoportnak legyen ideje ebédelni.

Általános tapasztalat, hogy az első félévi vizsgaidőszakban aránytalanul kisebb a hallgatók megterhelése, mint az év végén. A végrehajtó bizottság javasolta, hogy olyan tárgyaknál, amelyeknél egész éves anyagból kell vizsgázni — de ez nem szigorlat — szélesebb körben tegyék lehetővé a szorgalmi vizsgát. Így azok a hallgatók, akik félévi anyagból szorgalmi vizsgát tesznek, év végén csak a fennmaradó féléves anyagból vizsgáznának.

KÖZGAZDÁSZ TÁRSASÁG hírei

A statisztikai szakosztály március 23-án, hétfőn délután 3 órakor vitadélutánt rendez a Technika Házában. (V. ker., Szabadság tér 17., III. em. 361.). A vita tárgya: „A vállalati és irányítószervi statisztikusok munkakapcsolata". A vitaindító előadást *Káldor Mihály*, a KGM statisztikai csoportvezetője és *Marcsányi Zoltán*, a Könnyűipari Minisztérium Számviteli osztályának helyettes vezetője tartja.

★

Ugyancsak március 23-án, 3 órakor tart klubdélutánt a matematikai—közgazdasági szakosztály. (Technika Háza, III. em. 336). Napirenden szerepel „Árnyékár és árképzés". Vitavezető: *Simon György* és *Bródy András*.

★

A politikai gazdaságtan szakosztály március 26-án, csütörtökön fél háromkor vitát rendez a Kossuth Klubban. (VIII., Múzeum u. 7.) A vita tárgya: „Növekedési elméletek a modern polgári közgazdaságtanban". Vitaindítót tart dr. Mátyás Antal egyetemi docens. Vitavezető: Berei Andor tanszékvezető egyetemi tanár, a Kossuth Könyvkiadó igazgatója.

DOKTORI AVATÁS

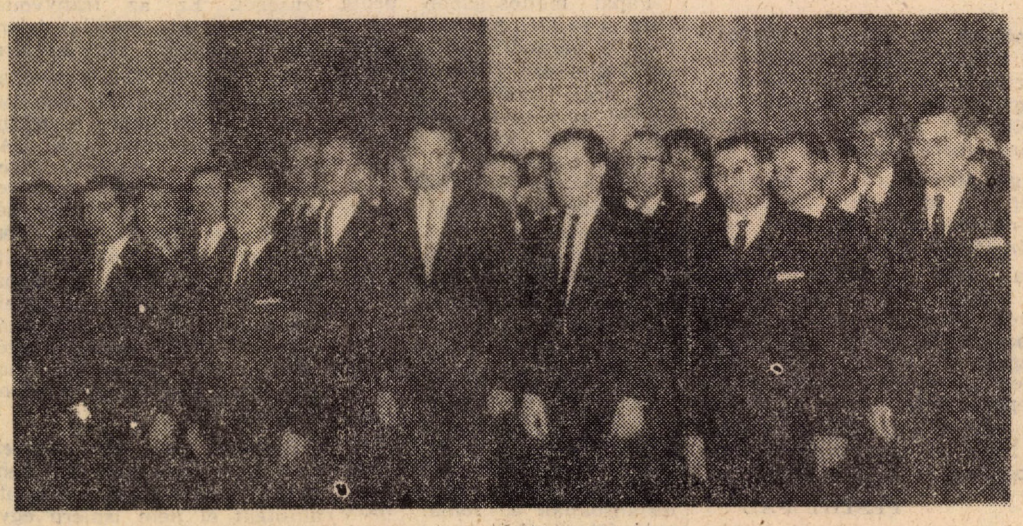

Március 9-én egyetemünk aulájában 41 új közgazdaságtudományi doktort avattak. Közülük 7-en kapták meg a kandidátusi fokozatot.

Egyetemünk oktatói közül Morva Tamás és Matejka Március kandidátusi címet, Huszár Ernő és Friedrich István doktori címet ért el.

Sok sikert, eredményes tudományos munkát kívánunk! *(Foto: Unger)*

olvasóink írják

Életszemlélet és világnézet

Hozzászólás a „Válassz! Melyik tetszik?" címmel közölt UNESCO-összeállításhoz

Szeretnék néhány megjegyzést tenni az egyetemi ifjúság életszemléletének és gondolkodásának nemzetközi felmérésére szolgáló UNESCO-laphoz, amelyet a Közgazdász legutóbbi száma is közölt.

A különböző életszemléletek rövid leírásában és magában az összeállításban szerintem a legnagyobb hiba az, hogy a felosztás alapja nem azonos.

Ebből a szempontból az ismertetett szemléletek két fő csoportba sorolhatók:

Az elsőbe azok tartoznak, amelyek középpontjában az egyénnek a társadalomhoz, a többi emberhez való viszonya áll.

Ezeket az életszemléleteket vizsgálva, azt látjuk, hogy kizárják egymást, azaz közülük ki-ki csak egyet vallhat. Ezek nagyjából a következők: 2. kispolgári individualizmus, 3. vallási szeretetszemlélet, 4. igen káros individualizmus, anarchia, „mának élés", 5. szocialista közösségi szemlélet, 9. passzív szemlélődés, 11. szubjektivizmus, teljes befelé fordulás.

Valószínű, hogy az egyfajta szemléletet valló emberek a társadalomban hasonló helyet foglalnak el, azonos társadalmi réteghez tartoznak, mivel egy-egy ilyen szemléletet leginkább társadalmi okok motiválnak.

Szerintem ez a felosztási szempont helyes, mivel az életfelfogás alapját csakis az egyes társadalmi rétegekhez való viszony adhatja meg. Más kérdés, hogy ez a viszony közösségi szemléletet, passzív elfordulást, vagy aktív szembefordulást jelent-e az adott esetben.

A második csoportba olyan életszemléletek tartoznak, amelyeknek az egyén lélektani sajátossága, esetleg valamely domináló jellemvonása, temperamentuma stb. képezi alapját.

Ezeket olvasva, az ember többé-kevésbé nehezen tudna egyértelműen választani, mert önmagában egyik sem ad teljeset, mindegyik az ember lényegének csak egy részét ragadja meg. Tehát, ha valaki — tegyük fel — a közösségi ember életszemléletét vallja (6), az a második csoportban még saját alkatának, szubjektív beállítottságának megfelelően hozzáveheti (mert összefér) a (6)-t, amely az alkotást, az újért, a jobbért való küzdelmet, a (12)-t, a mély, a lendületes, fizikai örömöt okozó cselekvést, a test energiáinak felhasználását tűzi ki életcélul, a (7)-t, amely végeredményben az emberi élet helyes időbeosztását tartja a legfontosabbnak, s ugyanígy az önkontroll elvét is elfogadhatja, mert hiszen ez is helyes (illetve nem jelent ellentmondást), és így tovább.

Véleményemet összefoglalva: az I. csoportba tartozó leírások túlságosan elnagyoltak (tágak), és — jóllehet, elég világosak — az egyéniség sok fontos vonását nem tartalmazzák.

A második felosztás viszont túl szűk, mintegy „forma tartalom nélkül", mert például

ha valakiről megállapítjuk, hogy alkotó szellem, de nem tudjuk, mit és mi célból s kinek alkot, újít; akkor az illetőről még korántsem kaptunk egyértelmű képet.

Egyszóval a tágabban értelmezett világnézet — legyen az a környező társadalommal szemben pozitív vagy negatív — nélkülözhetetlen eleme mindenfajta életszemléletnek, s ez az, ami a leírásokból hiányzik.

Kelen Zsuzsa

Korga György kiállítása a Mednyánszki-teremben

Az elmúlt egy-két év termését állította ki a fiatal festő és ha csak a látogatók, a vásárlók számát vesszük alapul, igen szép sikert könyvelhet el magának; a kiállítás első napjaiban minden alkotása gazdára talált.

A teremben állandó a tolongás, a Képcsarnok igazán számolhatott volna ezzel — elkelt volna egy nagyobb, világosabb helyiség.

Korga nem csinált egyebet, mint szakított a már-már járadtnak tűnő, napjainkban domináló késői impresszionisztikus látásmóddal, megpróbálta több modern irányzat eredményeinek egyesítését, igényesebb és elvontabb témákat keresett.

A forma ugyan nem tőle való. Csernus Tibor útján halad; realista, fantasztikus realista, itt-ott torz képét adja a valóságnak.

Megengedhető-e ez? Megengedhető-e a visszataszító kopasz figurák embertelen visszataszító látványa, a színpadszerű kiállítás, a mesterséges torz formák?

Igen is; a témát, a mondanivalót szolgálja, avagy lehet-e beszélni a fasizmusról; vagy a személyi kultusz kalandorpolitikusairól, ördögien kopasz bűnözőfejek nélkül?

Kétségtelen, nem a napfényes oldalait mutatja be életünknek, de miért ne beszéljen a festő az „álmok országaiban" szerzett misztikus élményeiről, fogalmakkal meghatározott jelenségekről (Harakiri stb.) irracionális témákról.

Élmény a javából a kiállítás, kár, hogy csak rövid ideig láthatta a nagyközönség.

Miklósvári Zoltán

Absztrakt művészetek

Cs. Németh Lajos előadása a művészettörténeti sorozat keretében

Szépszámú hallgatóság gyűlt össze Németh Lajos művészettörténész előadására. Ezúttal már a vetítőgép is működött. (Az előző hétre tervezett előadás ugyanis azért maradt el, mert elromlott a gép.)

Az előadás témája az annyit vitatott absztrakt művészet. Németh Lajos bevezetőjében utalt rá, hogy maga az „absztrakt" elnevezés is vitatott. Az irányzat lényegét a non-figuratív megjelölés sokkal jobban fejezi ki. Absztrakcióra ugyanis mindenféle festészetnek eleve szüksége van, hiszen a tér három dimenzióját kell két dimenzióval érzékeltetni.

Az előadó gazdag illusztrációval szemléltetve mutatta be, hogy a századforduló után felbukkanó képzőművészeti áramlatok szükségszerűen vezettek az absztrakt irányzathoz.

Az első non-figuratív képek az 1910-es években keletkeztek. Az irányzat jelentős képviselője *Kandinsky*, fokozatosan megfosztotta képeit tárgyias jellegüktől. A képelemek bizonyos elrendeződése és a színek pszichikai hatása — ez a két legfőbb momentum, amely megmaradt festészetében. *P. Mondrian* ennél még tovább megy: képeit vagy inkább kompozícióit a tökéletes vonalszerűség, a legegyszerűbb síkgeometriai idomok jellemzik. Innen valóban nem vezet út tovább. Ez már a művészettől, a régi művészet értelmétől való tökéletes elszakadást jelenti.

Németh Lajos — amint erre utalt is — az idő rövidsége miatt nem tudott kitérni a non-figuratív művészet sok világnézeti, filozófiai, esztétikai és egyéb vonatkozásaira.

Az irányzat jelentőségével kapcsolatban leszögezte, hogy a non-figuratív festészet az építőművészetnek új ornamentikus elemeket, ábrákat adott. Talán ez a non-figuratív irányzat legfőbb érdeme.

S álljunk itt meg egy pillanatra. A művészet mindig valamilyen formában, bonyolult áttételeken keresztül a természetet, az embert és korát tükrözi. Autonom művészet, vagyis olyan művészet, amely természettől, embertől, és kortól teljesen elrugaszkodva csak tisztán művészet akar lenni — nincs! Paul Valéry mondotta, s ez az egyetemes művészetre is vonatkozik: „Lehetetlenség olyan költeményt alkotni, amely nem tartalmaz mást, csak költészetet". A non-figuratív festészet pedig ezt akarta.

Az előbbi gondolatmenetet P. Mondrian következetesen végigvitte. Szerinte „...a művészet oly mértékben fog elenyészni, amilyen mértékben az élet egyensúlyozottá válik". Tehát a művészet csak provizórikus, átmeneti jelenség.

De az igazi művészet nem lehet „átmeneti és tiszta". A non-figuratív ott és akkor torkollik feloldhatatlan ellentmondásba, amikor az embert a művészettől, a művészetet az embertől akarja megfosztani.

— Martin —

RAVASZ MACSKA

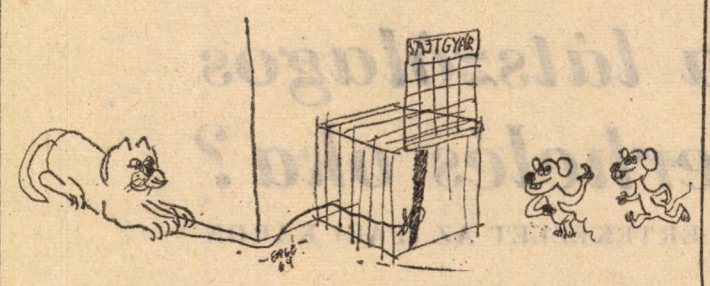

Közgazdász a pokolban

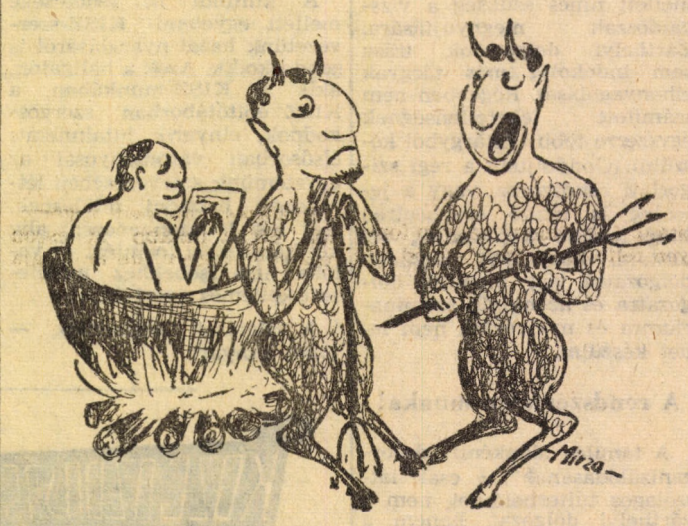

Idegeimre megy ez a fickó, már a harmadik beadványt írja a tüzelőanyag gaz daságosabb felhasználásáról

Pech

Nagyon bosszantó!

Nap, mint nap tanúi lehetünk azoknak a torzsalkodásoknak, amit a büfében bevaltható reggeli jegy, 2,17 forint értékben történt megállapítása a büfé dolgozói és a hallgatók között okoz.

— Ki fizeti meg nekünk a 3 fillért? — teszik fel a kérdést nekünk, amikor a kerekítés — nem éppen az egyetemen tanult —, szabályára gondolunk, s 2,20-nak számoljuk a jegyet. Senki sem kívánja, hogy a büfé dolgozói „ráfizessenek a boltra", ezért a gyöngébb lelkek az első ráripakodás után, ugyancsak meggondolják, hogy a reggelizéskor 2,20-nak, vagy 2,10-nek értékeltessék-e a jegyüket. Ez a probléma 750 embert érint naponta, s ezért érdemes közelebbről megvizsgálni, hogy ráfizetést okoz-e a büfénél ez a nem éppen szerencsés 2,17 forintos értékmegállapítás.

Tegyük fel, hogy 100 hallgató közül 70-nek sikerül „megkárosítani" a büfét 3 fillérrel, 20-nak nem. Tehát az előbbiek 2,20 értékű árut, az utóbbiak 2,10-et, 10-en pedig csak 2 forint értékűt kapnak a jegyükért. (Igen sokan vásárolnak egy kisadag kakaót és egy kiflit; 1,6 plusz 0,4 Ft = 2 Ft — ilyenkor 17 fillér „marad". Ilyen esetben még nem hallottam reklamálni a büfé dolgozóit).

Az előbbi esetben az egy napi jegyforgalom alakulása szerint a következő összegek szerepelnek:

$$[\,70\ (-0{,}03) + 20\,(0{,}07) + 10\,(0{,}17)\,] \cdot \frac{750}{100} =$$

$$= (-2{,}1 + 1{,}4 + 1{,}7) \cdot 7{,}5 = 7{,}5 \text{ Ft többlet naponta.}$$

Ha 26 napos hónappal számolunk, ez 195,— Ft nyereséget jelent. De minden bizonnyal közelebb járunk az igazsághoz, ha a fenti sorrendet megtartva a 100 hallgatót 50:40:10, arányban osztjuk fel. A fenti egyenletbe behelyettesítve, ekkor 585 Ft-os többlettel számolhatunk. S ebbe még nincs is beleszámítva a sokszor „rövidre" mért kakaó...

Amikor az étteremben Margit nénivel és helyettesével hasonló problémáról beszélgettem, ők felhívták a figyelmem, hogy az ebédjegyek á la carte-on való beváltásánál a hallgatók igen gyakran a pénztárnál hagyják a 3 fillért. Nekik ebből naponta 7—8 forintos többletük van. Azt ajánlják, hogy az ebédjegyükhöz tegyenek hozzá a hallgatók még pár fillért, s így használják ki teljes egészében ebédjegyük értékét. Bár ez egy valóban „filléres" probléma megoldását jelenti, már csak azért is érdemes megemlíteni, mert az étterem vezetőinek jószándékát tükrözi. Annál meglepőbb, hogy a büfé fejlett „számvitele" milyen könnyedén számol a többlet nyomasztó terhével. Itt elvről és nem a 7 fillér „földhöz vágó" hatásáról van szó. Jó lenne, ha ezt a büfében is meggondolnák.

PESTHY PÁL

Lehetnek-e pápábbak a pápánál?

Az utóbbi időben felélénkült a Vatikán tevékenysége. A vérkeringés meggyorsítását még XXIII. János kezdte a zsinat egybehívásával. A kérdés már akkor is felmerült: vajon a zsinattal a pápa az egyházak újraegyesítésére akar-e vállalkozni.

Az első időben legalábbis ezt a hiedelmet keltette. Amikor még csak Roncalli bíboros volt, úgy nyilatkozott, hogy a katolikus hit és az erkölcs elveinek szilárd fenntartásával, elsősorban arra van gondja, ami egyesít, és nem arra, ami elválaszt.

Pápai méltóságában pedig azzal a sajátos feladattal bízta meg a keresztények egységével foglalkozó külön titkárságát, hogy „tanúsítsa szeretetünket és jóindulatunkat azok iránt, akik keresztényeknek vallják magukat, de elkülönültek az Apostoli Széktől".

A világ közvéleménye, érthető módon azt várta, hogy valóban megkísérlik egyesíteni azon egyházak többségét, melyeknek az evangélium a közös alapjuk.

A csalódás néhány hónappal később, az „Ad Petri cathedram" kezdetű enciklika kibocsátásával kezdődött. Ebben már nem volt szó egyenlőségen nyugvó megbékélésről, hanem az ortodoxoknak és a protestánsoknak a római hitre való áttérítéséről.

XXIII. János már az első perctől fogva tudhatta, hogy a keresztények kibékülése alapvető akadályba ütközik — mondotta Hans Küng, német teológus.

Karl Barth, protestáns teológus pedig azt a kérdést tette fel: „Elhitethetik-e a pápák a kívülállókkal azt a meghökkentő igényüket, hogy ők Krisztus helytartói?

XXIII. János, amikor pápává választották, első megnyilatkozásaiban szívesen hangsúlyozta a püspök szerepét. Beszélt arról a hatalomról, amelyet Isten rájuk ruházott, hogy egyházmegyéjük híveit vezessék; ezzel elismerte a nemzeti, vagy a regionális egyházak viszonylagos függetlenségét. Ez az irányvonal azonban reális veszélyt jelentett a vatikáni bürokráciára.

Az „Acterna Dei sopientia" kezdetű enciklika minden kételyt eloszlat ebben a tekintetben. Kinyilatkoztatja: „Az egész világon egyedül Péter van kiválasztva arra, hogy vezesse az összes elhivatott népeket, *egy valaki* őrzi letétként azt, ami mindenkinek átadandó. Igy tehát a pápa, Szent Péter örököse, az egyetlen ember, aki Isten hatalmát képviseli. A hit egysége feltételezi, hogy a püspökök a maguk nézeteit a római pápához hangolják".

Eszerint a keresztények egysége, úgy látszik, nem egyéb, mint a pápa csalhatatlanságát el nem ismerő egyházak alárendelése Róma uralmának. Azonban XXIII. János sem lehetett, s VI. Pál sem olyan naiv, hogy ortodoxoknak ezt a megtérését a közeli jövőben megvalósíthatónak higgye.

A római egyházon kívül, más keresztény egyházak valamennyien — ortodoxok és protestánsok vegyesen —, egyetemes tanácsba egyesülnek. Ez a tanács 1961 novemberében, Delhiben gyűlt össze. A megbeszélésen részt vett az orosz ortodox egyház is. Nikodémusz érsek a többi között ezeket mondotta:

Az orosz ortodox keresztények őszinte testvéri érzelmeket táplálnak a római katolikus egyház, valamint hierarchiája és hívei iránt. De az orosz egyház nem helyesli azt a tevékenységet, melyet a Vatikán politikai téren kifejt. Ebben a vonatkozásban a Vatikán gyakran ellenséges magatartást tanúsít országunkkal szemben. Mi, az orosz ortodox egyház hívei, egyúttal országunk hű állampolgárai vagyunk, és forrón szeretjük hazánkat. De a katolikus egyházzal, mint olyannal, nem állunk szemben."

XXIII. János által elkezdett és VI. Pál által folytatott mozgalom a keresztény egyházak közös antikommunista frontjának megalakításához végeredményben csak az anglikán egyház elvi támogatását élvezi. A vallásforradalmi szellem kibontakozása és az ateista materializmus elleni mozgósítás tehát korántsem sikerül olyan nagyarányúra, mint amilyennek a pápák remélték.

Horváth István

Alexander Klein:

Másodpercek

Érzem: valami
Furcsa varázs ez, melyen
Emberekből hősök lehetnek;
Másodperc — történelem...
A pillanatok már
Évekké nehezülnek,
Az élet egyre újabb csodákra vár.
A munka egyre újabb csodákra képes.
A pillanat
Mezőket szántani, vetni
Nem elég,
Ezalatt.
Sem a rozs, sem az árpa
Be nem ért még.
Némely kérdést
Csak századok oldanak meg;
És évek
Kellenek,
Hogy híd meg gát magasuljon,
Hogy fagyott földeket
Feltörni lehessen.
És mégis...
Órák
Szaporodnak pillanatokból.
S a pillanat válaszol egyre
A sok feltett „nem vagy igen"-re.
Elég egy pillanat, hogy lábnyomokat
Behavazzon örökre az idő.
A pillanaté a név is,
Melyet felelőtlenül írunk le,
S a kuszált levelek sorai, melyek
A rágalmazás piszkos falain íródnak.
Másodperc csak,
Hogy a föld a láb alól kiszaladjon,
S csattan a fegyver, s meg se remeg
Ahogy higgadtan Dantes karját leereszti...
A másodperc hír,
Haláltusában
Gyönyört s kínokat adhat,
Mint kegyes, utolsó döfést.
Egy pillanat
Kezed jelzőcsengőre tapad,
Bombák repülnek szét, s csak
Szörnyű roncsokat hagynak
A világból.
A másodperc döntés,
Mindenki tudja:
Egy másodperc döntötte el
Gastello életét — míg a matrózokat
Elzárta a bunker —
A megvadult csapatokra
Bátran rohant rá
A másodperc elég,
Hogy hirtelen döntsön,
Ki vagy a Hazának,
Barát-e még vagy árulő?
A másodperc váltság a végtelen,
A halhatatlanság felé.
Hadd tűnjenek el hetek,
Repüljenek hónapok, évek,
A másodperc varázsát elfeledni
Nem lehet soha.
Akárhogy tesszük sorrendbe őket,
Akárhogy mérjük össze már,
Egy kép, egy szó, egy táj tapadt rá...
De vessük össze még más órák
Mérhető másodperceit!

Fordította: Szilágyi Ákos

Hatékonyabb KISZ-munkát!

Ez év decemberében ül össze a Kommunista Ifjúsági Szövetség II. kongresszusa. A kongresszusi előkészületek jegyében széles körű munka folyik annak megvizsgálása érdekében, hol tart az ifjúsági mozgalom, hogyan lehet a munkát tovább javítani. Időszerű feladat egyetemünkön is átgondolni az ifjúsági szervezet helyzetét, és minél több oktató és hallgató bevonásával megvitatni, hogyan tovább a KISZ-szervezetben.

A KISZ-szervezet az elmúlt években egyetemünkön jelentős munkát végzett a hallgatók eszmei-politikai nevelésében, a tanulmányi munka segítésében, szervezésében. Figyelemre méltó az is, amit a KISZ-szervezet a kulturális és sporttevékenység szervezése terén kifejtett. Az is megfigyelhető, hogy a KISZ-munka szervezeti formái, módszerei több területen fejlődést mutatnak. Nem az eredmények taglalásával kívánok most foglalkozni, hanem inkább azzal, milyen problémák vannak jelenleg, milyen területeken kellene az ifjúsági szervezet munkáját tovább javítani. Ugy vélem, jelenleg döntően erre van szükség, mert az ifjúsági szervezet életében több nyugtalanító jelenséggel is találkozunk.

Az ifjúsági szervezet tevékenységében — szerintem — az egyik lényeges probléma az, hogy az alapszervezetek, csoportok

POLITIKAI ÉLETE NEM ELÉG INTENZÍV,

elég jelentős azoknak a hallgatóknak a részaránya, akik passzív magatartást tanúsítanak, nem végeznek társadalmi munkát, de egyébként sem kapcsolódnak be rendszeresen véleményalkotással, állásfoglalással a politikai életbe. Ez a jelenség különböző okokra vezethető vissza. Egyik lényeges tényező — véleményem szerint — azzal kapcsolatos, hogy néhány év alatt a KISZ-szervezet a felsőoktatásban olyan tömegszervezetté változott, amely gyakorlatilag az egész hallgatóságot átfogja. Egyetemünkön jelenleg a hallgatóság 95 százaléka KISZ-tag. Ugyanakkor a szervezet munkamódszere, munkastílusa nem formálódott eléggé a feladatokhoz. Az elmúlt 6—7 év alatt igen sokat változott a hallgatóság politikai arculata. A KISZ-munka módszereinek fejlesztését az e téren bekövetkezett változások is indokolják. A KISZ megalakulásakor, majd az azt követő években a hallgatóság kisebb részét átfogó, politikailag aktív és szilárd KISZ-szervezet mellett a hallgatóság zöme politikailag bizonytalan volt, sok volt a zavaros nézet. Ma hallgatóink szinte egyöntetű hívei a szocialista rendszernek. Azt is elmondhatjuk ma már, hogy hallgatóinknál nem tapasztalható az ellenforradalom eszmei-politikai hatása. Éppen ezért, a jelenlegi helyzetben a nevelői munkában előtérbe kerül a hallgatók életszemléletének, emberi magatartásának fejlesztése. A nevelőmunkát ma már a KISZ-ben differenciáltabb módszerekkel kell végezni. Természetesen, változatlanul fontos szerepet kell szánni a politikai köröknek, figyelembe véve azt is, hogy esetenként jobb előkészítéssel, szervezéssel ezek hatékonysága lényegesen javítható.

Ugyanakkor — véleményem szerint — nagyobb szerepet kell kapnia a szervezet munkájában a politikai nevelés közvetett módszereinek. A hallgatók eszmei-politikai arculatának, életfelfogásának, szemléletmódjának alakításában lényeges szerepet tölthetnek be, pl. a jól szervezett kulturális rendezvények, művészeti, irodalmi körök, színvonalas ankétok, előadások, vagy az ügyes programmal működő ifjúsági klub stb. Általában többet kellene tennünk annak érdekében, hogy a hallgatók szabad idejüket érdekes, s ugyanakkor hasznos programmal tölthessék el.

Ugy vélem,

A POLITIKAI NEVELÉS KÖZVETETT MÓDSZEREI

a mi egyetemünkön még nagyobb szerepet játszhatnak az ifjúsági szervezet munkájában, mint több más egyetemen, mivel nálunk a közvetlen politikai nevelés az oktatási folyamatban igen jelentős szerepet kap. A politikai nevelés közvetett módszerei természetesen ma is szerepet játszanak a KISZ-ben; úgy vélem azonban, hogy ezeket a módszereket lényegesen nagyobb súllyal kellene alkalmazni.

Az ifjúsági szervezet munkájának hatékonyságát egyetemünkön jelentősen növelni lehetne az irányító-szervező munka színvonalának javításával. A KISZ-szervezet decentralizálásával egyik évről a másikra 12-ről 24-re növekedett az alapszervek száma. A vezetőségi tagok száma pedig 90-ről kb. 200-ra emelkedett. A szervezeti változás gyakorlatilag azt eredményezte, hogy a vezetőségekbe nagy számban kerültek be olyan új aktívák, akik ma még nem rendelkeznek kellő tapasztalattal, közülük sokan a politikai munka irányításának, szervezésének alapvető módszerei tekintetében sem tájékozottak megfelelően. A KISZ-vezetés ugyan évről évre szervez néhány napos vezetőképző tanfolyamokat. Ezek nyújtanak bizonyos segítséget, de többre van szükség. Sokat tehetnek ebben a vonatkozásban a kari vezetőségek. A tanév elején megalakult kari vezetőségek azonban, úgy tűnik, még nem tudják kielégítően betölteni több tekintetben feladatkörüket. Az egész KISZ-munka megjavítása szempontjából — szerintem — ma kulcskérdés, hogy a kari vezetőségek rendszeresebb tartalmi segítő, irányító, ellenőrző tevékenységet fejtsenek ki az alapszervezeteknél.

Az ifjúsági szervezet tevékenységében a jelenleginél nagyobb

HELYET KELL KAPNIA

a munkára való nevelésnek, ide értve pl. a szakmaszeretet elesztését, a tanulmányi munka segítését, a munkafegyelem javítását stb. A hivatástudat, szakmaszeretet kifejlesztése természetesen elsősorban a tanszékek feladata. Ugyanakkor ebben a KISZ-nek is segítenie kell és a maga sajátos eszközeivel az ifjúsági szervezet hasznosan — a jelenleginél még hatékonyabban — tudna ebbe a munkába bekapcsolódni.

Rendkívül időszerű ezzel a problémakörrel összefüggésben arra rámutatni, hogy a tanulmányi fegyelem terén megengedhetetlen lazaságok tapasztalhatók az utóbbi időben. Esetenként a fegyelmezetlenség egészen kirívó példáival lehet találkozni. A tanulmányi fegyelem megjavításában az állami, párt- és KISZ-szervezetek együttes erőfeszítésére van szükség: ez alkalommal mégis az ifjúsági szervezet szerepét, lehetőségeit hangsúlyoznám. Annál is inkább ezt teszem, mert úgy vélem, nem az a fő probléma, hogy milyen módszereket alkalmazzanak a fegyelem megjavítása érdekében, hanem inkább az, hogy a KISZ-aktivistáknak maguknak is példát kell mutatni, és vállalniuk kell nem egészen népszerű feladatokat is esetenként.

Az elmélyültebb szakmai munkára való ösztönzéssel kapcsolatban még egy problémára térnék ki. Az utóbbi időben egyetemünkön megnövekedett azoknak a hallgatóknak a száma, akik tanulmányi kötelezettségeiknek eleget tesznek kielégítően, de egyáltalán nem érdeklődnek politikai kérdések iránt, nem kapcsolódnak be az ittani politikai mozgalmi életbe, szinte

POLITIKAMENTES ÉLETMÓDOT

próbálnak kialakítani. Ugy vélem, nagyon fontos fellépni az ilyen felfogás, szemléletmód ellen.

Az eddigiekben a KISZ-munka egy-két tartalmi és módszerbeli problémájára igyekeztem ráirányítani a figyelmet. Megoldandó kérdéseket természetesen tovább lehetne sorolni. Többek között megérett időszerű feladat őszintén megbeszélni az ISZM helyzetét. Meg kell nézni, mi az, ami továbbra is hasznosítható ebből az ifjúsági mozgalomban, és mi az, ami formális, elhagyható.

Az ifjúsági szervezet munkájának további javítása szempontjából jelenleg fontos szerepe van

A MÓDSZEREK TOVÁBBFEJLESZTÉSÉNEK,

tökéletesítésének. Ebben a vonatkozásban segítséget jelenthet a KISZ-szervezet számára egy konstruktív vita is. Nagyon lényeges azonban, hogy a viták, a hatékonyabb módszerek keresése mellett ne szoruljon háttérbe a KISZ-ben a mindennapi munka. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a jelenlegi módszerekkel is lehet jól és rosszul is dolgozni. A KISZ vb az I. évfolyamon kérdőíves közvéleménykutatást szervezett. A vizsgálatból kitűnt, hogy egyes szakokon elég jól megy a KISZ-munka, a hallgatók jelentős része eredményesnek látja ott a KISZ-életet, míg más szakokon kedvezőtlen a helyzet. Fontos tehát, hogy a problémák felvetése, a viták, az új utak keresése mellett az alapszervezetek, a KISZ-csoportok aktívabban munkálkodjanak a meglevő és jól használható módszerekkel, a feladatok megoldásán.

DR. VARGA SÁNDOR

108 diákköri tag — Hány jó dolgozat?

Egyetemünk tdk-munkát végző hallgatói eredményes részvétellel büszkélkedhettek a VI. országos konferencia szegedi ülésszakán. Jogos tehát a kíváncsiság, vajon mi a tdk második félévi terve, célkitűzése? Csáki Csabát, az egyetemi tdk tanács egyik tagját kerestük fel, hogy tájékoztasson a tdk munkáról.

— Előbb egy pár szót a tavalyi tdk munkáról. Tavaly egyes tanszékeken tdk körök működtek, így az ipargazdaságtan, a belkereskedelem gazdaságtana és a politikai gazdaságtan tanszéken. Ezek valóban komoly munkát végző körök voltak. Más tanszéken pedig spontán dolgozott 8—10 ember. Ezekből is születtek nagyon jól dolgozatok.

A tavaly ősszel megtartott országos tudományos diákköri konferencia után hamarosan megindultak a jelentkezések egyetemünkön is a különböző témákra. Jelenleg 108 hallgató végez tdk munkát, és a már meglévő három körön kívül a mezőgazdasági, statisztikai, pénzügyi, nemzetközi kapcsolatok tanszéken is alakultak tdk körök. A filozófia, matematika, gazdaságtörténet, gazdaságföldrajz és a külkereskedelmi tanszéken, ahol csak néhány ember kapcsolódott be a munkába, az a cél, hogy egyre jobban a tanárok irányítsák a kutatómunkát, szoros kapcsolat alakuljon ki a kutatást végző hallgatók és tanárok között.

Ugyancsak ebben az évben alakult meg az egyetemi tudományos diákköri tanács: a hét tdk kör titkára, Dr. Mátyás Antal a rektor képviselője, Kerékgyártó Györgyné KISZ-tanulmányi felelős, Báger Gusztáv és az én részvételemmel. A tdk tanács feladata: egyetemi szinten foglalkozni a tudományos diákköri kutatómunkával.

— Nem kevés az egész egyetemünkről 108 hallgató?

— Nem sok, de elégedettek vagyunk a számmal. Az az álláspontunk, hogy bár jó néven vennénk, ha sokkal többen kapcsolódnának be, a cél elsősorban az, hogy résztvevők komoly munkát végezzenek. Tehát inkább kevesebb résztvevő legyen, de aki tagja a körnek, az eredményeket tudjon felmutatni. Ezt a munkát a tudományos szakemberképzés egyik fontos eszközének tartom, mert lehetővé teszi azok számára, akik erre kedvet éreznek, hogy bizonyos területen az egyetemi szintnél magasabb tudást szerezzenek, a kutatómunka szeretetére nevel, valamint a tudományos elmélyülésre ad alkalmat. E téren a KISZ-alapszerveknek és a tanulmányi aktívahálózatnak van tennivalója. Érdeklődést kell ébreszteni a hallgatókban, hogy kedvet kapjanak a tudományos munkához.

Mivel a körök általában harmad és negyedévesekből állnak, az a célunk, hogy az üzemi gyakorlatok tapasztalatait összekapcsoljuk a tdk-munkával. Ebből a gyakorlatból tavaly is egy miniszteri díjjal kitüntetett tdk-dolgozat született. A gyakorlattal összefüggő elméleti kérdések feldolgozásához feltétlenül nagy segítséget jelent a nyári üzemi gyakorlat.

— Mikor kerülnek elbírálásra az ebben a félévben készülő dolgozatok?

— A második félévi tdk-dolgozatok elbírálására őszszel kerül sor. Ez az értékelés annál is inkább jelentős, mert elődöntője lesz az 1965. áprilisában megtartandó VII. országos tdk konferenciára kerülő dolgozatoknak. Szeretném, ha minél több értékes munka érkezne be a szeptember végi határidőig.

Ebben természetesen elsősorban a KISZ szervező munkájára támaszkodunk, ugyanakkor a már eddig is segítő tanárok mellé kérjük újabbak támogatását is, hisz az ő érdembeni munkájukra is feltétlenül szükségünk van — fejezte be Csáki Csaba.

Nagy Zsuzsanna

KLUBÉLET

Kikapcsolódásra mindenkinek szüksége van. Kérdés azonban, hogy azok, akik nap, mint nap egész délután a klubban vívják kártyacsatáikat, vagy a biliárdgolyót lökdösik, tudnak-e miből kikapcsolódni? Nem inkább ebből a tevékenységből kellene kikapcsolódniok?

És hiába a tilalom, hogy pénzzel nem lehet játszani, ha ők papíron vezetik a pénzügyi helyzet állását, és a napi program befejeztével egymás között kiringelszámolást végeznek. A lényegen a forma nem változtat.

És mit lehet ellene tenni?

Vagy inkább mit lehetne értük tenni?

(Foto: Unger)

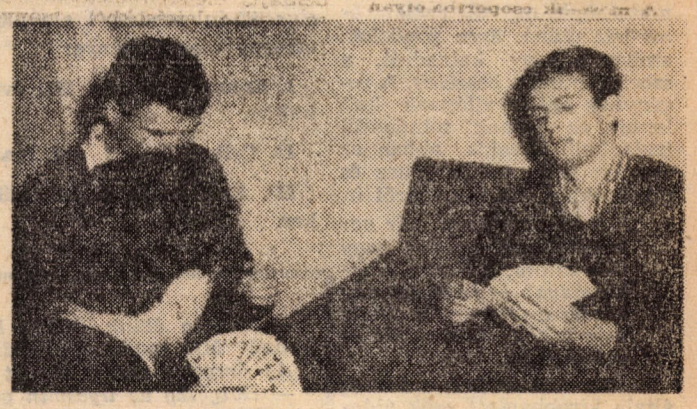

Gondolatok március tizenötödikéről

Mint vasárnaponként általában, elhatároztam, hogy a délelőttöt az egyetemi olvasóteremben hasznosítom —, de 15-én ez kivételesen elmaradt...

A katalógusok között két asztali vitrin emlékeztetett 1848-ra, a magyar szabadságharcra. Szégyelltem magam — lám, közönyösen elfutok nemzeti emlékeink mellett — és elfelejtem megadni a tiszteletet Petőfiéknek?

Egyik napilapot forgatva, kis szakasz közölte velem: *Az iskolákban osztályfőnöki órák keretében országszerte megemlékeztek tizenötödikéről, több középiskolában kulturális programmal egybekötött ünnepséget rendeztek.* Egykori középiskolámban is minden évben, március 15-én tartják a szavalóversenyt! Máshol pedig ezt olvasom: *10 órakor a Nemzeti Múzeum előtt ünnepély lesz.* Egy vezető országgyűlési képviselő mond beszédet. Rápillantottam órámra, 12 perc volt hátra —, döntöttem, s elindultam.

Szapora léptekkel igyekeztem a Kálvin tér felé, gondolataimat csak is 1848 emléke kötötte le —, kerestem az épületek, házak falain a piros-fehér-zöld zászlókat, de minden egyhangúan verte vissza tekintetemet.

A Múzeum kertjében esernyőhad fogadott. Talán ilyen volt a 116 évvel ezelőtti kép is. Csak két lényeges különbséggel. Nem hó hullott, hanem csendes eső szitált, s Pest fiatalságát akkor több ezren képviselték! Az ünnepi beszéd már tartott. Körülnéztem, minden hatodik fiatalon piros karszalag volt, a többieken diáksapka díszlett, nagyon kevesen voltak hozzám hasonló korúak, de voltak páran felnőttek is, bizonyára kísérő tanárok... Egy-két fiatal kivételével, mind hivatalosan vett részt az ünnepségen — a jó pár ezer pesti fiatalból csak ennyire futotta.

A rövid, negyedórás megemlékezés végét mozgalmi dallal zárta le a katonazenekar.

Lassan, letörten tértem vissza az egyetemre. Hullt a hó — kevesen voltunk! Sem az ünnepélyen, sem pedig az úton, egyetlen ismerős hallgatótársammal sem találkoztam, hát ennyire elsiklunk nemzeti ünnepünk jelentősége felett?

Szombat este egyik kollégiumunkban *Külföldiek Baráti Estje* volt, Pesten tanuló külföldi diákok kultúrműsorral szerepeltek. Szó sem esett március 15-ről. Emlékszem, általános iskolás koromban minden év március 15-én, zászlókkal, úttörő egyenruhában vonultunk ki a Petőfi-szoborhoz, műsoros ünnepélyt hallgattunk végig. Ha minden csapat csak egy csokor virággal, de kifejezte háláját a márciusi fiatalok iránt. Volt, hogy március 15-ét munkaszüneti nappá nyilvánították, de kisvárosunk minden évben zászlódíszbe öltözött ezen a napon! Az utóbbi években már ez is elmaradt. Évről évre csökken nemzeti forradalmunk emlékezetének jelentősége. S ez nem magyarázható azzal, hogy az utóbbi időben március 15-én tartja magát a tél!

Vajon megelégedhetünk annyival, hogy az ünnepnapon a sok százezer fiatal közül csak pár ezren ünnepeljék a márciusi ifjak bátorságát, becsüljék hazafiasságukat? Nem, *Petőfi, Jókai, Vasváry* és társai nemcsak ennyit érdemelnek tettükért, ha 116 évvel ezelőtt történt is!

Ha mást nem teszünk, legalább a március 15-e körüli kulturális rendezvényeket hassa át 1848 emléke! Hogy a március 16-án megjelenő lapok az ünnepélyről írva, ne csak ezer fiatal részvételéről számolhassanak be, hanem sokkal többről!

Petres Sándor

FORDÍTÁSI VERSENY

Megalakult az angol nyelvi kör

Március 18-án fordítási versenyt rendeztek angolból, melyet a Shakespeare évfordulónak szenteltek. A hallgatókat — az egyenlőtlen verseny elkerülése miatt — három csoportba sorolták, első a II. évfolyam, III., IV. évfolyam együtt és egyéb. Egy Shakespeare érdemeit méltató, angol, illetőleg egy magyar gazdasági szöveg került fordításra. A fordítási idő 120 perc, szokatlanul rövid volt. Ezen kb. 60—70 fő vett részt, eredményhirdetésre később, a dolgozat elbírálása után kerül sor. Mindhárom csoportban külön díjazás lesz, az erre a célra rendelkezésre álló pénzösszeg összesen 1200 Ft.

A fordítás után az angol nyelvi kör, amely olyan sokat váratott magára, végre megalakult és ezzel régóta jelentkező igényt elégített ki. Véges, illetőleg Szirbik tanár elvtársak jelölték ki a vezetőséget, amelyet a jelenlévők egyhangúan elfogadtak. A vezetőség kiválasztásánál alapvető szempont az volt, hogy a „felsősöket" nem vették figyelembe, nagyobb elfoglaltságuk és ebből eredően kisebb lelkesedésük miatt. Igy a választás az első és második évfolyam hallgatóira esett. A vezetőségi tagok: a második évfolyamról *Fehér Tibor* és *Mádi Csaba;* az első évfolyamról *Héthy Lajos* és *Szalay József.* Reméljük, hogy az angol nyelvi kör a már jó hírnek örvendő német, illetve orosz nyelvi körök nyomdokaiba fog lépni. Célunk: minél több gyakorlási lehetőség megteremtése, ezen túlmenően pedig, lehetőség szerint egy-két tudományos előadás megtartása angol nyelven.

★

Az angol nyelvi kör első megmozdulása egy angol nyelvű előadás meghallgatása volt, amelyet egy meghívott indiai előadó Pillay elvtárs, a DIVSZ másodtitkára tartott Indiáról március 19-én 4 órakor a KISZ-klubban.

Mádi Csaba

JEAN PAUL SARTRE:

Századunk témája, a nagy kaland – a szocializmus

II. rész

Ön szerint tehát a szocializmus embere tragikus hős?

Sartre: Az ember, véleményem szerint, nem tragikus. Tragikus az az ellentmondás, amely előrehajtja. Inkább azt mondanám, hogy a hős drámai, mivel az ellentmondás leküzdése nélkül nem lenne történelem. Valaki azt mondhatná erre, hogy az ember közben meghalhat. Ez kétségtelen. De lényegében véletlen, mert egészében ezt az ellentmondást minden stádiumban valamilyen formában leküzdjük. Tehát látják, hogy jóval inkább az optimizmus felé hajlok, akár az emberről, akár a történelemről van szó. De nem szeretem a pozitív hősöket és úgy gondolom, hogy a regényekben nincs szükség pozitív hősökre. Egyszerűen azért, mert mindazt, amit az ember tesz, értelemtől áthatva teszi, az ember azt teszi, amit tehet és hinni kell benne.

Az olyan mozgalom tévelygéseit és tévedéseit, mint amilyen a szocialista, még egyáltalán nem tekintem kétségbeejtő, reménytelen dolognak. Ellenkezőleg, mindehhez hozzátartoznak a tévedések és a hibák. Az említett regényekben nemcsak olyan alakok vannak, akik megmaradnak tévedéseikben, hanem olyanok is, akik megszabadultak tévedéseiktől. A szigorú önkritika sokkal inkább tiszteletet vált ki, mint riadalmat és még emberségesebbé teszi a hőst, aki az összes rossz tapasztalatok ellenére szocialista marad. Gondolok például azokra, akik a személyi kultusz áldozatai lettek, de közben megmaradtak kommunistának és nézeteik, visszatérve a börtönből, csupán elmélyültebbek lettek. Ezeket az embereket nemcsak ebben a mozzanatban kell hogy ábrázoljuk, ez csupán előkészítő stádium lehet. Meg kell mutatnunk, mi volt azelőtt, és mi lett utána. Erre gondolok, amikor a nagy kalandról, a szocializmusról beszélek. A regénynek egész világnak kell lennie, az írónak mindenről írnia kell. Csakis abban az esetben szól mindenkihez és mindenkiért, ha mindenről ír.

Nem volt ilyen már valaha? Dosztojevszkij nagy inkvizitora, a Varázsló tanítványa? — hangzott egy kérdés a plénumból, amely már közben régen más és másutt volt.

Sartre: Az ember, mint az általa kirobbantott erők áldozata? Igen, csakhogy ez formális hasonlat, amelynek nincs nagy értéke. Mert ebben az esetben teljesen új tapasztalatról és anyagról van szó, amely a történelemben még soha nem létezett.

Magától értetődő, hogy egy adott pillanatban, már nem is tudom hol és ki is mondta, sor került az elengedhetetlen kérdésrituáléra: Azt írta ön, hogy a pokol másokat jelent...

Sartre: Magától értetődik, de ugyanúgy azt is írhattam volna, hogy a paradicsom másokat jelent. Röviden, hogy minden, amit az ember kap, az a többiektől, más emberektől származik.

Az ember az-e, amit akar?

Sartre: Kétségtelenül nem kizárólag osztály reagál benne, hanem az egész ember dönt, akit élete tetteinek összessége határoz meg. Nem értékelhetjük őt aszerint, hogy mit akart, milyenek voltak elképzelései, hanem csupán annak alapján, amit tett.

A Camus-vel és vele kapcsolatos ellentmondások okaira vonatkozó kérdés első ízben a filozófiai tanszék zsúfolt előadótermében hangzott el. Ugyanez a kérdés más alkalmakkor is visszatért. Sartre őszintén, nyíltan, részletesen elmagyarázott (úgy gondolom, hogy a világirodalom ezt a magyarázatot megörökítette és közzéteszik a hangszalagon rögzített szöveget), hogy végül is mindig eljusson a fő kérdéshez: a gyakorlat etikájához és az értelmiségiek felelősségéhez. Nem merek emlékezetből idézni, s ezért kísérletet teszek arra, hogy visszaadjam a lényeget: nem létezik abszolút erkölcs, egyetlen kritérium a gyakorlat, a forradalmi gyakorlat. Vajon ez azt jelenti-e, hogy a cél szentesíti az eszközöket? Szó sincs róla, mert helytelen, nem megfelelő eszközök alkalmazása más cél elérését eredményezheti. Sohase feledkezzünk meg Hegelről: a cél az elérése érdekében kibontakoztatott eszközök összességét jelenti. Egy pillanatra tételezzük fel, hogy a világ, a társadalom felszabadításához szükség lenne, vagy szükségesnek tűnhetne a hazugságok és a misztifikációk rendszeres használata. Az így felszabadított társadalom más társadalom lenne, mint amilyet a felszabadítás eredményeként akartunk, olyan emberek társadalma lenne, akik megszokták a hazugságot és misztifikációt, ez gyakorlatukká vált, vagyis a teljesen elidegenedett emberek társadalma jönne létre.

S a politikában az egész emberi történelem folyamán mindig volt olyan tendencia, hogy a rövidebb úton haladjunk — a forradalmár intellektuel kötelessége, mindig szót emelni, ha úgy érzi, hogy az eszközök eltérnek a céltól, amelyet el kell érnie. Ez azt jelenti, hogy a szocialista intellektuelnek el kell utasítania az olyan gyakorlatot, amelyről az a meggyőződése, hogy hatásos ugyan, de nem szocialista. Ez még nem minden, amit a szocialista intellektuelnek vállalnia kell: kötelességét három kategorikus követelmény közötti szüntelen feszültséggel lehetne meghatározni: 1. fenntartás nélküli hitvallás a forradalom és a szocializmus ügye mellett, 2. fegyelem, 3. kritika.

Sartre: Önök azt mondják, hogy a forradalom ügyéhez kötött fegyelem és kritika, a pozitív kritika, de ha szükség van rá, a negatív (sohasem elkeseredett) kritika között ellentmondás lehetséges? Egyetértek vele, van. S éppen ennek az ellentmondásnak szüntelen dialektikus leküzdése, ez a szocialista intellektuel sorsa. Azért, mert sem a forradalom, sem a szocializmus nem képzelhető el sem fegyelem, sem kritika nélkül. Fegyelem nélküli kritika szeszélyt, kritika nélküli fegyelem pedig passzívitást jelent. Hogy ez nem valami kényelmes sors? Ezzel is egyetértek. De ki és mikor mondta ezt, hogy a szocialista intellektuelnek kényelmesen kell élnie?

(Megjelent a Literárni Noviny 1963 októberi számában.) Fordította: Szabó László.

Szavalóverseny

Egyetemünk klubjában március 12-én rendezett szavalóverseny végeredménye:

I. Frenreisz István III. évf. külker.

II. Csikai Zsolt I. évf. ipar.

III. Érdi Csaba I. évf. külker.

A Német Nyelvi Kör hírei

Március 24-én német nyelven bemutatjuk a Vielgeliebtes Sternchen c. filmvígjátékot. Főszereplők: Angelica Domrose, Helga Raumer, és Peter Herden.

A film a német fiatalok mai problémáiról szól. A vetítést VI., Népköztársaság útja 21-ben, (az Operával szemben) tartjuk. Belépés díjtalan. Mindenkit szeretettel várunk.

Közgazdász szemmel...

Korszerűt, gyorsan, jó minőségben

A magyar ipar fejlődésének kulcsproblémája: a gyártmányok korszerűségének növelése. E feladat időszerűségét és jelentőségét két tényező is kellőképp kiemeli. Az egyik: *a technika példátlanul gyors ütemű fejlődése.* Ennek hatására az ipar termelési szerkezete állandóan változik, mert az új és korszerűbb gyártmányok kiszorítják a régebbieket. A gőzmozdony például a külföldi piacokon már nem árucikk, mert kiszorította a Diesel- és a villamos mozdony, sőt, azok nyomában már ott van a gázturbinás mozdony.

A másik ok, amely a világszerte tapasztalható műszaki-technikai fejlődés mellett bennünket is ipartermékeink állandó és gyorsabb ütemű korszerűsítésére sarkall: *a magyar ipar gyártmányainak kb. egyharmadát külföldön* — a szocialista és a kapitalista országokban — *értékesíti.* S minthogy az exportcikkek árát döntő mértékben befolyásolja a korszerűsítés eredményessége népgazdasági szinten nemcsak az exportból származó bevétel nagyságát, hanem a nemzeti jövedelmet is tevőlegesen alakítja.

Korszerűség és ár

A korszerűség és a gazdasági eredmény szoros összefüggését jól példázzák az új gyógyszerek világpiaci árai: a chloramphonikol kilogrammja 5 évvel ezelőtt 280 dollár volt, ma már csak 18 dollár. Törvényszerű jelenség, hogy az iparcikkek újdonság jellege, korszerűsége az árban is kifejezésre jut, aki „korán kel", s idejében gyártja a korszerű terméket, többet kap érte, mint a fejlesztésben két-három évet késett gyárak és országok.

Az utóbbi években olyan gazdasági mechanizmusokat igyekeztünk kialakítani — pl. műszaki fejlesztési alap, eredményszabályozó árkiegészítés —, amelyek zöld utat nyitottak a gyártmányok korszerűsítéséhez és gyors bevezetéséhez. Kétségtelen, hogy *a magyar iparnak vannak igen korszerű termékei, azonban a gyártmánystruktúra egészét tekintve a korszerűsítés üteme és mérete nem tartott lépést a követelményekkel.* Ennek legkézenfekvőbb oka, hogy a magyar ipar túlságosan sokféle terméket gyárt, s valamennyinek a korszerűsítését nem győzzük sem szellemi, sem anyagi erővel. Ezért nagyon elevenbe vágó probléma a szocialista országok közötti termelési szakosítás fejlesztése.

Bevezetés 3—4 év

A korszerűsítés minden nehézsége, lassúsága azonban nem írható kizárólag a széles gyártmányskála rovására. A korszerűsítés végeredményét, az új termék színvonalát jelentős mértékben befolyásolja a fejlesztés és a bevezetés időtartama, gyorsasága, vagy lassúsága. A gyártmánykorszerűsítés e két fázisa a magyar gépiparban átlag 3—4 esztendőt vesz igénybe, a bonyolultabb termékeknél — pl. mikrohullámú berendezések — 6—7 esztendőt. Ennyi idő múltán az új termékek jelentős része legfeljebb az előállító vállalat számára lesz „új" gyártmány. (Mire pl. 1963-ra megszületett nálunk egy huszonnyolc csatornás, mikrohullámú berendezés, addigra a korszerűség mércéje a csatornaszámban 100-ra emelkedett.)

A gyártmánykorszerűsítés lassú ütemét tükrözi a gépiparban egy, illetve két éve termelt cikkek részaránya. 1959-ben például a késztermékek csaknem 30 százalékát az 1—2 éves gyártmányok alkották; 1962-ben viszont csupán 23,2 százalékát; *a gyártmányszerkezet tehát fiatalodás helyett öregedett.* S a következmény: 1963-ban a gépipar termelésének növekedése — rendeléshiány miatt — alig haladta meg az egész ipar fejlődési ütemét, kivitele pedig mindössze 0,5 százalékkal múlta felül az 1962. évit.

Az ipartermékek korszerűsége ma már nemcsak a külkereskedelem és az ország devizabevételére hat ki, hanem az egyes iparágak és vállalatok termelési lehetőségeit is meghatározza. S ebből komolyan le kell vonni a tanulságot. A gyártmánykorszerűsítés méretének és ütemének nem kielégítő volta ugyanis szorosan összefügg azzal, hogy az iparvállalatokat a múltban gazdasági tényezők — például a szükséglet — alig késztették komoly erőfeszítésekre. A szórványosan jelentkező rendeléshiányt kooperációvállalással és az irányító szervek segítségével „eltüntették", s *a korszerűtlenség gazdasági következményeit a vállalatok a népgazdaságra hárították.*

Ez többé nem megy. A népgazdaság egyetlen rosszul dolgozó iparágat, iparvállalatot sem húz ki a bajból; a termelés fejlesztésének lehetőségét kizárólag korszerű — itthon és külföldön egyaránt keresett — gyártmányokkal lehet megalapozni. A korszerűsítés alapvető feladata változatlanul: minél több új, az elavultakat kiszorító, korszerű gyártmány bevezetése, és a meglevő termékek folyamatos, az igényeknek megfelelő fejlesztése. A súlycsökkentés, a teljesítménynövelés, a konstrukció kisebb módosítása, a megrendelők speciális kívánságainak kiegészítése is javíthatja a különféle ipartermékek értékesítési lehetőségeit. Az előbbiekhez hasonlóan a jó minőség is fontos összetevője a korszerűségnek.

Mert iparcikkeink jelentős része a rajzasztalon és prototípusként még korszerű, műszaki paraméterei kielégítőek, ám a gyártás apró hibái fokról fokra csökkentik a végtermék korszerűségét.

Az ipar átszervezése sok területen növelte az új iparvállalatok jogkörét és felelősségét. Különösképp nagy a felelősségük és a feladatuk a gyártmánykorszerűsítésért. A szervezet minőségi változását mindenekelőtt a korszerűsítés terén kell — ugyancsak minőségi — változásnak követnie.

Garamvölgyi István

ÜDÜLÉS

Július—augusztus hónapban a Wroclawi Közgazdasági Főiskola kezdeményezésére kéthetes lengyelországi csereüdülést szervezünk. A wroclawi tartózkodáson kívül szerepel a programban három nagyvárosba és a tengerpartra való kirándulás is.

Szállást és ellátást a főiskola kollégiuma biztosít.

Részvételi díj 1500—1700 Ft körül.

A lengyelországi üdülésre és a balatonkenesei egyetemi táborba jelentkezni lehet a KISZ VB-n, Farkas Évánál április 10-ig minden kedden, szerdán és pénteken, a tizenegyórás nagyszünetben.

A tábor augusztus 1—10. között lesz. Költsége körülbelül 300 forint. Azok számára, akik részt vettek az SZTK részére végzett társadalmi munkán a részvételi díj kevesebb lesz.

ÉLET

Emlékszem, a homokban játszottam. Az öregek vadászni mentek, csak mi, gyerekek voltunk otthon. Nem tudom, honnan jött az öregasszony, de nagyon csúnya volt. Ráncos, vén képe volt. A szeme érdekesen csillogott. Emlékszem, nagyon megijedtünk. Én el is akartam futni, de ő megfogta a kezem, nem engedett.

— És mit mondott, meddig élsz?

— Azt mondta, soká, nagyon soká. Pontosan már nem emlékszem. Mondom, még kis gyerekek voltunk. Nem tudom, ki lehetett az az öregasszony. Nagyon csúnya volt. De biztosan igazat mondott. Soká fogok élni! Nagyapám is nagyon soká élt. Még akkor született, amikor a nagy folyónál éltünk. Nagyon régen lehetett.

— Az régen volt. Tudom, mesélt róla apám. Ő is csak úgy hallotta már. Régen volt. Akkor szép idők voltak. Rengeteg állat volt errefelé. De azt mondom, Jim, én mégiscsak tovább fogok élni, mint te. Nézd csak a karom, milyen erős, nézd csak a testemet! Látod-e, Jim, milyen izmos?

— Nem attól függ. Nagyapám is sovány emberke volt. Mégis soká élt. Nagyon régen született a nagyapám. Ők még a nagy folyónál éltek.

— Nézd csak, Jim! Fel bírod emelni ezt a nagy követ?

Odament az öregebb a kőhöz. Megfogta. Megfeszültek az izmai. Remegett sovány karja.

— Na, ugye, nem bírod? Sovány vagy, vézna. Hogy akarsz tovább élni, öreg?

Mégegyszer megpróbálta. Homlokán kidagadtak az erek.

— Felemelem, felemelem — sziszegte Jim.

A kő megmozdult, engedett.

— Jól van, Jim, de nézz csak engem!

Odament egy kétakkora kőhöz. Megfogta, nyögött egyet, aztán felemelte.

— Na öreg, most is azt mondod, hogy túlélsz?

— Az nem attól függ — mondta csendesen az öregebb.

— És ki a gyorsabb?

— Nem tudom.

— Na gyere, fussunk a tóig.

— Hát jól van. Ha akarod.

Egymás mellett futottak. A tó messze volt.

— Ha előbb odaérek, elhiszed-e Jim, hogy tovább élek, mint te? — lihegte az erős.

A sovány néger csak futott szótlanul.

A kövek belevésődtek lábaikba. Csak futottak. Még egymás mellett, aztán nőtt a távolság. A nagy néger visszakiáltott.

— Hé. Jim, lemaradtál? Leült, megvárta a másikat, aztán felugrott és tovább futott.

A tóparton hanyattfeküdve lihegtek:

— Na, Jim? Ki az erősebb, ügyesebb? Elhiszed, hogy tovább élek?

— A nagyapám is vézna ember volt, és nagyon soká élt. Nemcsak attól függ az. Én azt hiszem, nagyon soká fogok élni.

— Nézd a vizet, Jim! Látod, milyen szép. És nagyon boldog leszek. Bemegyek a városba, házat veszek.

— Még apám mesélte, hogy egyszer kergettek egy embert. Ide menekült a folyóhoz. Belevetette magát. És víz alatt átúszott a másik partra. Iszonyatos tüdeje lehetett.

Hallgattak.

— Te, ha átúszok, elhiszed, hogy tovább élek, mint te?

— Víz alatt? Nem tudsz.

Vetkőzni kezdett. Letette a ruháját a partszegélyre.

— Te, Jim, akkor elhiszed tényleg?

— Nem tudsz. Nem bírod — morogta a másik. Nézd a túlsó partot! Három perc is van az. Négy.

— De akkor elhiszed, Jim?

— Jól van, na, akkor el.

Átnézett a túlsó partra, nagy lélegzetet vett, aztán eltűnt a vízben.

— Nem bírja — gondolta Jim. Túl messze van a másik oldal. Pedig erős gyerek.

Magában számolt. Még csak harminc. Nem járhat messze. Kár is küszködni. Úgyse ér át víz alatt. Csak az az ember tudta. Az biztosan megcsinálta. Az öregek mesélték.

Ötven. Még látszik a csík. Gyorsan úszik. Jó tüdeje van. Még utóbb átér. Nem, nem lehet. Alig látni a túlsó partot. Igaz, sötétedik már.

Még tényleg átér. Tovább fog élni, mint én. Pedig azt mondta az öregasszony, hogy nagyon soká fogok élni. Tévedett?

Nem tévedhetett. Az öregasszonyok nem tévednek. Vagy mégis? nem, nagyapám is soká élt. Még ott laktak a folyónál. Az nagyon régen volt. Ő is mondta, hogy nagyon régen volt.

Mennyi már?! Nem lehet. Tovább fogok élni. Pedig az öregasszony...

A kövek vágták a lábát, a tüskék arcába csaptak, de csak rohant. El a tótól, minél messzebbre. Aztán nem bírta tovább. Lerogyott a nagy kőre.

Másnap egy hullát találtak az asszonyok a tóban.

Práger László

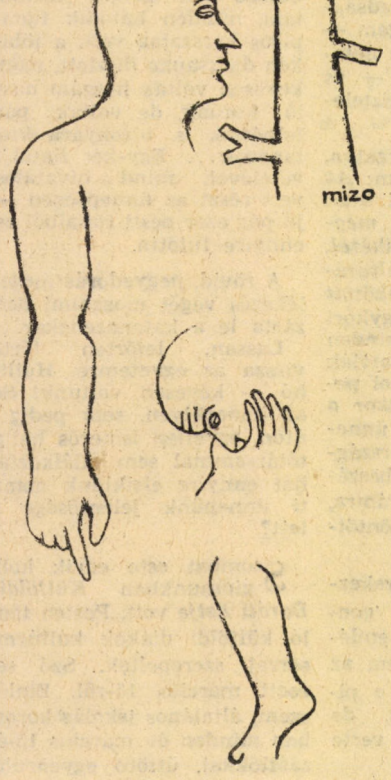

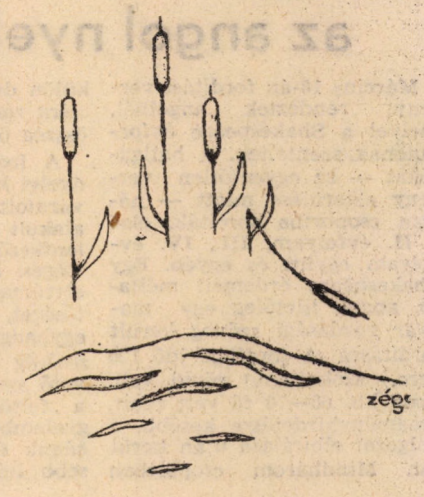

Közelebb egymáshoz

Nyugatnémet fiatalok látogatása egyetemünkön

Saarbrückeni egyetemisták 28 tagú csoportja látogatott el március elején hazánkba. Jogászok és bölcsészek, mérnökök és közgazdászok keltek útra Nyugat-Németországból, hogy saját tapasztalataik alapján alkossanak képet a szocialista országok életéről. Ezért szántak programjukban kevés helyet a szórakozásnak. Céljuk inkább az volt, hogy 10 nap alatt a lehető legtöbbet tudjanak meg arról, hogyan élnek és gondolkodnak a magyar emberek, különösen pedig a magyar diákok. Rengeteg fiatallal beszélgettek, német nyelvű előadásokat hallgattak a szocialista gazdasági rendszerről, igyekeztek minél többet látni, tapasztalni...

Utazásuk több volt egyszerű kirándulásnál. Úttörő-szerepet vállaltak magukra, hogy közelebb hozzák egymáshoz a különböző társadalmi rendszerben élő embereket. A Német Szövetségi Köztársaságból legelsőként útnak induló diákcsoport látogatásának sikerén sok minden múlik. Legfőképpen az, hogy mennyire sikerül a jövőben rendszeressé tenni ezeket a látogatásokat, diákcsoportok cseréjét, a két ország egyetemistáinak őszinte véleménycseréjét.

Egyetemünk hallgatói a kezdeményezést lelkesedéssel fogadták, amit fényesen bizonyítanak a létrejött baráti szálak is.

Lapunk aktívan szeretne közreműködni a nyugatnémet egyetemistákkal létrejött kapcsolat szorosabbá fűzésében. Kölcsönösen kicseréljük a két egyetem lapját és amennyiben aktuális, egyes cikkeket át is veszünk egymástól.

A saarbrückeni diákok között volt a SPECULUM-nak, az egyetem lapjának főszerkesztője. Reinhard Klimmt is. Felhasználtuk az alkalmat és elbeszélgettünk vele, miként dolgoznak ők saját lapjuknál, a „Tükör"-nél.

— Milyen időközben jelennek meg az újság?

— A SPECULUM havonta egyszer jelenik meg, egy évben összesen hétszer...

— Miért hétszer?

— Nálunk a tanév beosztása más, mint Magyarországon. A nyári szemeszter május 1-től tart július 31-ig, a téli szemeszter november 1-től február 28-ig. A lap csak az oktatási idő alatt jelenik meg, tehát évente hét alkalommal.

— Milyen a szerkesztőség munkamegosztása?

— A főszerkesztő mellett két szerkesztő dolgozik, és a gazdasági felelős. Én december óta vagyok főszerkesztő, így még csak három lap készült el az én szerkesztésemmel.

— Hogyan lettél te, mint másodéves történész-irodalomszakos hallgató, főszerkesztő?

— A főszerkesztőt a diákparlament választja meg. Ugyancsak a diákparlamentnek áll jogában megfosztani ettől a tisztségtől. A főszerkesztő viszont saját maga választja ki azt a két szerkesztő munkatársat, akikkel együtt dolgozik.

— Milyen munkát végez a gazdasági felelős?

— Lapunk előállítási költségeit hirdetések közlésével kell fedeznünk. A gazdasági felelős intézi a lap előállításával kapcsolatos összes pénzügyi teendőket.

— Milyen fizetést kaptok a szerkesztési munkáért?

— Mint főszerkesztő, 100 márkát kapok, ami körülbelül a nyugatnémet átlagos kereset egyhatodát teszi ki. A két szerkesztő, csakúgy, mint én, a megjelenés hónapjában kap „fizetést", de kevesebbet, mindössze 50—50 márkát. A gazdasági felelősnek járó összeg 130 márka és bizonyos százalék az általa toborzott hirdetések után. Mindez nem nagy összeg, ezért újságírással inkább úgy tudunk pénzt szerezni, ha az országos lapok valamelyikéhez visszük cikkeinket.

— Te is újságíró akarsz lenni?

— Igen, de előbb elvégzem az egyetemet. A szerkesztést sem fogom egy évnél hosszabb ideig vállalni, visszalépek, mert ez a munka igen sok időt vesz igénybe, s közben tanulásra nem sok jut.

— Milyen benyomásokkal távozol Magyarországról?

— Az egész csoport nevében elmondhatom, hogy rengeteg kellemes meglepetésben volt részünk. Jól éreztük magunkat, baráti fogadtatásra találtunk, és a bennünk Magyarországról előzetesen kialakult képet sok tekintetben helyesbítenünk kell, véleményünket át kell alakítanunk. De minderről részletesen is beszámolunk majd lapunkban.

Mi is kíváncsian várjuk, milyen hatással voltak a hazánkban szerzett élmények Saarbrücken egyetemistáira. Örömmel üdvözöljük a később megvalósítandó csereakciót és köszöntjük a csoport valamennyi tagját abból az alkalomból, hogy a baráti kapcsolatok kialakítása és a kölcsönös megismerés érdekében megtették az első lépést.

Faklen Pál

Költözik a büfé

Az egyetem épületében megindult a munkálatok sorozata, hogy végre elfoglalja helyét és működésbe léphessen az Ural II. számológép. Ennek érdekében a ruhatárat már áthelyezték a III-as és IV-es nagy előadók mögé. Ugyanakkor ezen az oldalon, újabb változásnak, átalakításnak lehetünk szemtanúi. Egyik napról a másikra a lépcsőház és a ruhatár közötti teret keresztül-kasul kártyaszerűen beépítették. Állítólag a büfé fog ide költözni. Nosza, felkerestem *Dávid Lajos* üzletvezető elvtársat, s megkértem, tájékoztasson bennünket az átköltözésről, mikorra bonyolódik le a helycsere, s milyen változások kísérik a költözködést?

— Pontos határidőt közölni sajnos nem tudok, mivel még magáról az építkezési elképzelésről sem tájékoztattak, pedig lett volna egy-két javaslatom az átrendezéssel kapcsolatban. Remélem, ha így halad tovább a munka, akkor április közepére már az új helyen árusíthatunk. A terv szerint kedvezőbb körülményeket biztosítanak számunkra, így a jelenlegihez hasonló nagyságú eladótér mellett, külön személyzeti öltöző, mosogató, és hűtőhelyiség lesz. Itt kell megjegyeznem, hogy új, modernebb berendezéssel is gyarapodunk, nagyobb kapacitású hűtőszekrényt és presszógépet kapunk.

A legnagyobb érdeklődést keltő farácsozásról közlöm, hogy a kiugró falrészek, a vitrinek állványait képezik, közöttük elhelyezett polcokon fogjuk az árukat bemutatni. Ami a kiszolgálás jellegét illeti, továbbra is marad a hagyományos értékesítési mód. S hadd forduljak itt egy kéréssel vásárlóink felé: mivel változatlan személyzeti létszámmal továbbra is biztosítjuk a reggeli szolgáltatást, ezért a mosatlan edényeket, poharakat, és tálakat a büfé jobb oldalán levő ablakon szíveskedjenek beadni.

Elhangzott a hallgatók részéről olyan kérés, hogy egyetemi klubunkban feketekávét árusítsanak. Megoldhatónak látja ezt Dávid elvtárs?

A kérés teljesítésének részünkről semmi akadálya nincs, eddig is az volt a tapasztalat, hogy nagyobb klubrendezvényekre felvonultunk. Biztosítani tudnánk általában délutánonként is a feketekávé árusítást.

Azt javasolnánk, hogy vásároljon a klub vezetősége a Bizományi Áruházból egy kisebb presszógépet, és azt alkalomadtán üzemeltethetjük.

Petres Sándor

Nem ördöngösséggel — munkával

— A másodéves pénzügyesek közül többen is kitűnők lettünk, én csak először értem el ezt az eredményt, s különben is, ki tudja, hogy a következő félévben mi lesz...

Így kezdődött a nyilatkozat, **Újvári Szilviát,** már inkább a nyári vizsgaidőszak gondjai foglalkoztatják, s érthető, hogy nem szívesen beszél az elmúlt félévi sikeréről. De hiszen bennünket is éppen a sikerhez vezető módszer titkai érdekelnek:

1 Mit teszel annak érdekében, hogy indexed e félévi oldalain is „szürke egyhangúságban" csak jelesek sorakozzanak?

— Azt hiszem csalódást fogok okozni, mert magam sem ismerek különleges módszereket. Rendszeresen bejárok az egyetemre, az előadásokon jegyzetelek, s délutánjaim nagy részét a könyvtárban töltöm. Készülök a gyakorlatokra, vagy a pénzügyvizsgára.

2 Engedélyt kaptál a vizsga előrehozására?

— Nem ilyesmiről van szó. Minden félévben kiválasztok egy tantárgyat, amelynek kollokviumára már a tanév közben felkészülök. Ilyen volt korábban az ipartechnológia, s ilyen most a pénzügy. De ezt nemcsak én teszem így, ez nálunk „csoportszokás".

Bejárok... jegyzetelek... előre készülök — ezeket úgy mondja, mint ahogy magától értetődő, természetes dolgokról beszél az ember. Valójában azok is, csak éppen nem mindenkinek ilyen egyszerű. Tulajdonképpen már meg is ismertem Szilvia tanulási titkát.

Kötelességtudó, szorgalmas diák. Talán ő még... — megkockáztatom a következő kérdést:

3 A kötelező irodalommal hogy állsz?

Elmosolyodik, s az arcán már előre látom, hogy ő sem fog magabiztos választ adni:

— Foglalkozom ugyan az irodalommal is, de nem állíthatom, hogy ezzel kapcsolatban teljesen tiszta a lelkiismeretem. Például annak idején filozófiatörténetből teljes egészében feldolgoztam a kijelölt munkákat. De említhetnék olyan tantárgyakat is, amelyeknél ezt nem sikerült elvégeznem.

4 Eddig valóban nem mondtál semmi titokzatosat. A vizsgaidőszakra van talán valamilyen sajátos módszered?

— Kofkát, feketét nem fogyasztok, jól megvagyok nélkülük. Az viszont igaz, hogy egyenletes ütemben, sokat tanulok. Többnyire csak nappal. Egy-egy tárgy tanulása közben jegyzeteket készítek, s ezek — bár külön munkát igényelnek — az óravázlatokkal együtt hasznomra vannak a vizsga előtti utolsó ismétlésnél. Két napot ugyanis erre fordítok.

5 Pénzügyszakos vagy és jól tanulsz. Régóta készültél erre a szakra?

— Nem, a divat szerint én is külkeres akartam lenni. De előfelvett lettem, és egy évig fizikai munkát végeztem. Utána a pénzügy szakra kerültem, s őszintén mondhatom, megtaláltam a helyem. A jövőre vonatkozóan is vannak már elképzeléseim, egy nehézipari vállalat pénzügyi apparátusában szeretnék dolgozni.

6 Hallgatóink között sokszor elhangzik a panasz, hogy nem jut idő a tanulmányokon kívüli művelődésre. Te hogy vagy ezzel?

— Sajnos, nekem is nagyon kevés a szabadidőm. Szeretem a modern zenét, a lehetőséghez képest sok szépirodalmi művet olvasok. Bár a gimnáziumban sportoltam is, itt erre nem futja. Hacsak a csoportunk alkalmi kirándulásait nem tekintem sportnak.

— De az utolsó mondatot már úgy modja, hogy ne vegyem komolyan, ő maga is csak iróniikus megjegyzésnek szánta.

Így él, így végzi munkáját egyetemünk egyik hallgatója. Egyik az elmúlt félévi kitűnők közül.

T. I.

Sportbemutató

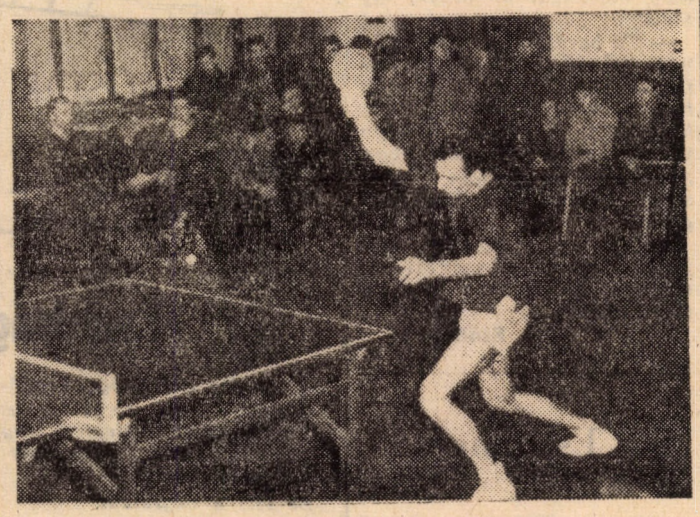

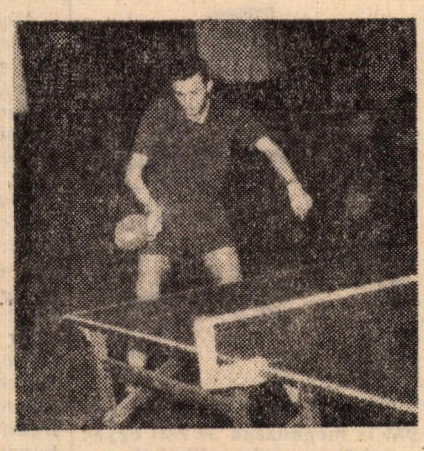

A Makarenko utcai kollégiumban rendezett sportesten asztaliteniszezőink mutatták be tudásukat. A Koronits—Börzsei—Harangi II. körmérkőzésből Koronits Károly került ki győztesen. Börzsei egy győzelmet szerzett.

Az est sikerét rontotta, hogy vívóink tervezett bemutatója elmaradt, mert nem jelentek meg. Vajon, mi volt fontosabb számukra?

(Foto: Unger)

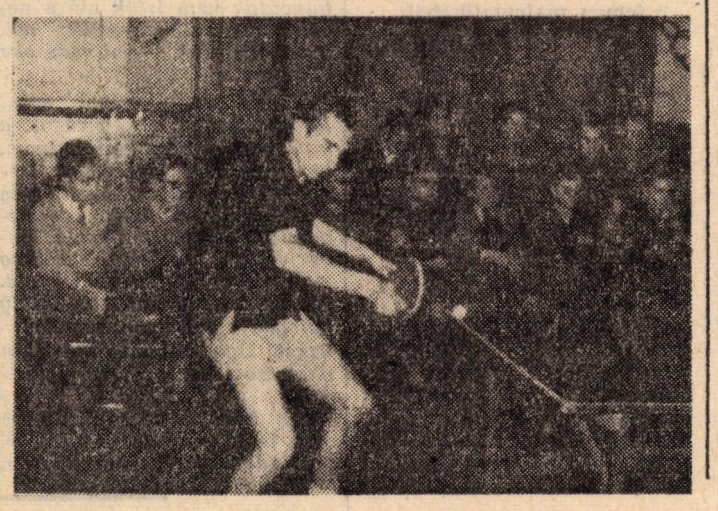

INTŐ PÉLDA

Már jó másfél hónapja, hogy befejeződött a vizsgaidőszak, de utóhullámai még mindig gyűrűznek az ipari kar dékáni hivatalában, és a kar KISZ-szervezeteiben. Még mindig van le nem tett vizsga, főleg matematikából, de könyvvitelből sem kaptak még páran aláírást harmadéven.

Karunk átlaga — mint mindig — most is a leggyengébb az egyetemen: 3,52. Ezen belül a másod-, illetve első év átlaga a leggyengébb: 3,34, illetve 3,53. A számok mögé nézve meg kell keresnünk azonban azokat az okokat is, amelyeknek ezek az átlagok köszönhetők.

Erre próbált választ adni a kari KISZ- és pártvezetőség az elmúlt hetekben.

Hazánkban egyre nagyobb szükség van szakmailag és politikailag jól képzett közgazdászokra. Ennek következtében került sor egyetemünkön az oktatási reformra, mely egyre nagyobb követelmények elé állítja a hallgatókat. A hallgatók döntő többsége fel is ismeri ennek szükségességét. Sajnos, vannak egyesek, akik nem értik ezt meg, vagy talán nem is akarják megérteni. Ők a notórius utóvizsgázók, fegyelmezetlenkedők, akik a KISZ-munkából is kivonják magukat.

Mind az állami, mind a KISZ-vezetés arra az álláspontra jutott, hogy nem engedhető meg ez a magatartás, ha jó szóval nem lehet, adminisztratív úton is fel kell lépni ellene. Ennek szellemében adott az állami és KISZ fegyelmi bizottság fegyelmi büntetést több hallgatónak, a büntetés mértékénél figyelembe véve nemcsak a mostani tanulmányi eredményt, fegyelmi vétséget, hanem az eddigi egyetemi és KISZ-munkát is. Az esetek nagyon kis százalékában merültek csak fel mérlegelhető családi és egyéb szociális problémák.

Az első évfolyamon négyen kaptak fegyelmi büntetést, részben gyenge tanulmányi eredmény, részben fegyelmezetlenség miatt. A KISZ-fegyelmit az állami fegyelmi bizottság is figyelembe vette döntésénél. Kirívó eset Martin Erzsébeté, aki négy vizsgából három utóvizsgát szerzett, sőt, matematikából eleve nem kapott aláírást.

A második évfolyamon tizenketten kaptak részben állami, részben KISZ-fegyelmit. Itt már differenciáltabb a helyzet, mint az első évfolyamon, mert a fegyelmit kapott hallgatók egy részét a múlt félévek valamelyikében is felelősségre kellett vonni rossz tanulmányi eredménye miatt. Ők most fegyelmi tárgyalás nélkül kapták az állami fegyelmi büntetés következő fokozatát. Főleg a négyes és hetes csoportnál vannak bajok, mert ezekből a csoportokból négyen-négyen kaptak különböző fokú fegyelmi büntetést.

Harmadéven három hallgató kapott fegyelmit, közülük Lassú Ferencé a legsúlyosabb. Évismétlő volt, s az elmúlt vizsgaidőszakban is utóvizsgázott ipargazdaságtanból, és harmadszorra sem kapott indexaláírást könyvvitelből. A KISZ írásbeli megrovásán kívül az állami fegyelmi bizottság eltanácsolását javasolta az egyetemről.

A felsoroltak azt mutatják, hogy komolyak a hiányosságok a tanulásban és a fegyelem tekintetében. Az állami és a KISZ-vezetés azonban nem nézheti tétlenül, hogy változatlan maradjon a helyzet. A szocializmus építésének előrehaladásával egyre képzettebb szakemberekre van szükség, s ha ezt egyesek maguktól nem látják be, kénytelenek leszünk — ha kell, radikális eszközökkel is — biztosítani a tanulmányi fegyelmet!

Tóth László,
az ipari kar tan. felelőse

Néhány előadás és sok tapasztalat

Budapesttől nem messze a fehérvári járásban van egy kis falu, Kajászó. Talán sokan nem is hallottatok még róla, most néhány szóval bemutatjuk nektek. Egyetemünk két negyedéves iparszakos hallgatója *Gerencsér István*, és *Molnár Dániel* a közelmúltban a Népművelési Intézet, illetve a KISZ-szervezet megbízásából a fenti községbe látogattak.

Hogy milyen munkát végeztek, s milyen tapasztalatokat szereztek, erről így számolnak be:

— A váli völgyben fekvő 1300 lakosú Kajászó községbe utaztunk négyen, egy bölcsészlány, egy mezőgazdász-hallgató, és mi ketten. Munkánk elsősorban politikai, kulturális felvilágosító jellegű volt. Közvetlenül a zárszámadó gyűlés után érkeztünk, és így a műsoron és a vacsorán már részt is vehettünk. Későbbi munkánkban sokat jelentett a „fehér asztal" mellett kötött ismeretség, hiszen már másnap régi ismerősként üdvözöltek minket a falu lakói.

Néhány szót a község helyzetéről. Az 1200 lakosú falu termelőszövetkezetének 224 tagja van. A helyi pártszervezet 11 és a KISZ-szervezet 29 taggal működik. Az iskola 5 tanerős. Nemrég fejezték be az új kultúrház építését. Komoly problémát okoz itt is — a Pesthez közel fekvő helyiségekhez hasonlóan — a nagy létszámú un. „kétlaki". Ezek számát még az is növeli, hogy sok munkalehetőség kínálkozik a szintén közeli Székesfehérvárott is.

Ott tartózkodásunk alatt több előadást tartottunk; a KGST kérdéseit (Gerencsér), s iparunk jelenlegi szerkezetét (Molnár) ismertettük. Politikai jellegű kérdések inkább belpolitikai jellegűek voltak, többnyire mezőgazdasági vonatkozásúak.

Az állattenyésztésről a mezőgazdász hallgató tartott előadást. Egyik este „Az Aranyember" című filmet vitattuk meg, amely éppen akkor szerepelt a helyi mozi műsorán, ezt a vitát a bölcsészhallgató kislány vezette.

Igyekeztünk segítséget nyújtani a KISZ-szervezetnek. Komoly problémát okozott a szervezetlenség. Segítettünk összeállítani a munkatervet, és megígértük, hogy figyelemmel kísérjük munkájukat. A hátralevő — néhány hónapban — míg még az egyetemre járunk — igyekszünk minél több gazdasági és politikai előadást tartani számukra, és biztosak vagyunk abban, hogy jövőre valamelyik alapszerv folytatja ezt a munkánkat.

A 10 nap alatt sok családot látogattunk meg, elbeszélgettünk a parasztemberekkel. Érdekes volt. Nagyon sok tapasztalatot szereztünk, olyan tapasztalatot, melyet valóban csak *így*, személyesen szerezhetünk. Reméljük ők is profitáltak látogatásunkból, s ígérjük, hogy lehetőségeink szerint máskor is ellátogatunk Kajászóra, és más községekbe is.

—örüll—

Egyszer az életben

Az elmúlt esztendőben sok más barátommal együtt én is a pénztelenség egyik legjobb gyógyszerétől, a pincérkedéstől vártam segítséget. A nyári szezon alatt a Dunakertben hordtam a sört, feketét, fagylaltot, délelőtt, délután, ahogy jött.

Mindjárt az első napokban feltűnt nekem egy jólöltözött, huszonhárom év körüli férfi, aki hetente többször is a kertben töltötte délutánjait, egy csinos szőke hölgy társaságában, . A vendég általában kimérten viselkedett, és feltűnően elegánsan öltözködött.

Amikor először léptem asztalukhoz franciául kérdezte a kislányt óhaja felől, ő azonban gyengén bírta a nyelvet, s a férfi kérdéseire leginkább a non és oui szavakkal válaszolt. Ennek ellenére kitűnően beleélte magát bárónői szerepébe, és igyekezett a férfiéhoz hasonló nagyvonalúságot tanúsítani. Általában limonádét ivott, a férfi pedig cinzanót, mindig csak egyet, szolidan, ahogy egy üzletemberhez illik.

Már az első héten a legkedvesebb vendégek között tartottam számon, közvetlen, kedves és fizetéskor rendkívül gavallér magatartása miatt.

Szeptember közepén, egyik vasárnap este ismét megjelentek a kertben, de a szokásosnál kicsit később, amikor már minden asztal foglalt volt. A férfi egy pillanatig habozott, kis ideig a pincérek között kutatott szemével, majd amikor meglátott, hozzám lépett, s határozott mozdulattal egy húszast csúsztatott zsebembe. Hiába magyaráztam, hogy a levegőből én sem szerezhetek asztalt, ő csak mosolyogva a vállamat veregette, s kitartóan biztatott: Je vous fais confiance, je vous fais confiance . . .

Végül is szélső asztalnál ülő társaság felkerekedett. Helyüket a francia és partnere foglalta el. Azt hiszem ünnepeltek valamit. Hangulatuk gyorsan emelkedett, és a szokástól eltérően whiskyt ittak, a hölgy különféle roládokat vacsorázott, sokat táncoltak, majd felettébb vidáman távoztak.

Másnap a sok munka után álmosan jöttem be az egyetemre. S egyszercsak valósággal földbe gyökerezett a lábam. Mellettem állt a „francia", karikás szemekkel, sápadtan. Észrevette tekintetemet, és rám nézett. Másodperceken keresztül így álltunk és néztük egymást. Végül ő tért magához először. Fanyar, félszeg mosollyal az arcán, így szólt:

— Te barátom, ne haragudj, nem tudnád a tegnapi húszast péntekig nélkülözni? A múlt héten csak roscheibnit ettem, ki vagyok borulva. Minden pénzem elvitte a hét vége. Pénteken visszaadom, becs' szóra. Másodéves külkeres vagyok.

Délben egy pillanatra ismét felfedeztem őt a menzai tömegben. Mosolyogva ette a tökfőzeléket.

— Szőllősy —

Nyáron nagyon meleg van,
Télen nagyon hideg van,
Ősszel esik az eső
Soha sincsen jó idő.

Mindenki tudja, hogy a magyar futball fényébe belevakult a rozsda. Emiatt őszülnek meg a legjobb tv-riportereink, a még mindig kitartó szurkolók, és ez ad szárnyakat a vetélytársaknak.

Mi pedig vitatkozunk. Nyilatkoznak a szaktekintélyek, százféle magyarázatot hoznak, de — bármilyen különös — a leghatásosabb érvet még nem mondta ki senki. Kinek jutott már eszébe, hogy bátran hangoztassa: — Ne elégedetlenkedjünk, hiszen hazánk éghajlata eleve hátrányos helyzetbe kényszeríti legjobbjainkat?

Pedig így van. A mi fiainkat nem melengeti a Golf-áram melege, a kék éghez is kevesebb az esélyük, mint az azurriknak. Nálunk még március idusán is napokig szakad a hó. Megkezdődik a labdarúgó-bajnokság, s a legnagyobb hazai stadionban úgy indul a küzdelem, hogy a szurkolók derékhada kállai kettőst jár a frissen esett havon. Feltételezhető, hogy Alaszkában is előfordul ilyesmi, de köztudott, hogy Alaszka még hátrább kullog a futballvilágban.

Nem. Semmi okunk az elkeseredésre. Mi olyan sportágakban próbáljunk előretörni, amelyekhez kedvezőbbek a lehetőségeink: sífutásban, bobban, alpesi összetettben. Ez a mi vadászterületünk.

Torma

Régi szép idők

Medinszkij „Neveléstörténet" című könyvében idézi Tolsztoj egyik megállapítását:

„... nem volt kötelező az oktatás, mégis 6—8 órát az iskolában töltöttek a gyerekek; az iskolából akkor mentek el, amikor akartak."

Régen volt, talán igaz sem volt!

★

Ugyanezen könyvben olvasható, hogy Locke tanmenete a következő tárgyakat tartalmazta:

„... lovaglás, vívás, tánc, könyvvitel."

Vannak, akik tanulásukban ma is ezt a sorrendet követik.

Esti ima

... és add, hogy holnap a papát is meghúzzák az esti egyetemen matematikából.

(Jövő Mérnöke)

Gazdasági válság

Légyölő galóca

Gyilkos humor

FOG EZ MENNI...

KÍGYÓMÜSOR A CIRKUSZBAN

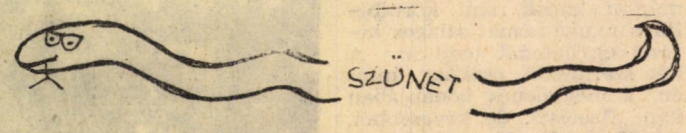

Tanulságos mese

Az egész dolog úgy kezdődött, hogy olvastam a Közgazdászt. Felfedeztem egy rövid cikkecskét, és figyelmesen végigolvastam.

Ez lett a végzetem.

Most itt állok, egy oszlopba bezárva, melynek pedig az a rendeltetése, hogy tartson valamit, és csodálattal töltse el a kíváncsiskodót. Az oszlop szemben van a bejárattal. Balkézről annak, aki befelé megy, jobb kézről, aki kifelé tart. Szóval arról az oszlopról van szó, amely alatt a Közgazdász levelesládája van.

A cikk, amely ide juttatott, inkognitójának levetésére szólított fel egy lelkes, de szerény Közgazdász-újságíró bedolgozót. Ez nem ritka eset. Sokan szeretnék látni titkon alkotott verseiket vagy egyéb írásaikat, rajzaikat, de a kis huncutok nem írják alá a nevüket. Talán szégyellik azt, amit megírtak — mi más oka lehetne . . .

Sokáig gondolkoztam ezen! Mint konok szú, úgy rágott a kíváncsiság. Meg kell tudnom, ki az, vagy kik azok, akik szégyellik a nevüket kiírni. Meg kell ismernem őket. De hogyan hajtsam végre ezt az emberfeletti feladatot? Sokáig másztam a kis láda körül. Ez hát a bűvös persely, amely befogadja az anonymusi cikkeket! Úgy kell megfigyelnem őket, hogy észrevétlen maradjak.

De hová rejtőzzek? Hová is . . . Megvan! Az oszlop. Mindenekelőtt beszereztem egy gyémántfűrészt. Óvatos és szívós munkával ajtószerű rést vágtam az oszlopba. Belsejét üregessé alakítottam, és a kivájt követ zsebkendőmbe kötve csempésztem ki az egyetemről. Pompás kis ajtót szereltem rá, elfoglaltam a rejtekhelyet. Kis nyíláson át szemmel tarthattam a ládikót.

Eltelt két nap. Semmi eredmény. Már elvesztettem időérzékemet, amikor a ládikóhoz gyanús alakot láttam közeledni. Arca merev volt, mozdulatai szögletesek. A markában görcsösen szorongatott valamit.

Az izgalomtól és az éhségtől annyira csillogott a szemem, hogy az üreg teljesen kivilágosodott.

Az idegen megállt a ládikó előtt, és reszkető kézzel belesüllyesztette a névtelen mesterművet.

Állj vagy lövök! — ordítottam és elhatároztam, hogy elfogom. Igyekeztem kimászni az üregből. De az ajtó nem nyílott. Erőlködtem, izzadtam, nyögtem. Semmi sem segített. Anonymus eközben megszökött.

Hát így történt. Ilyen az én szerencsém. Egy ostoba véletlenen múlott, hogy a titokzatos mesterek egyikét nem sikerült lelepleznem.

Történetemből okuljanak az arra rászorulók, emlékezzenek majd nevemre . . . Ja, igen, természetesen a nevemet nem írom alá.

Hehe . . . az én nevemet! Még mit nem!

Zsuppsz a levelesládába . . .

TÁBLÁK

A rohanó, mozgalmas, rugalmas — a mindig újat követelő életritmus leegyszerűsíti életünket, s egyszersmind megtanít arra, miként tudjuk a számunkra fontosabb pillanatokat — ha mód van rá — egy egész picikét megnyújtani.

Az emberi elme fejlődésének jelenlegi szakaszán és intervallumában, a gazdasági és közélet majd minden ágazatában találkozhatunk zseniális újításokkal és egyszerűsítésekkel.

Az utcákon, a tereken közlekedési tilalomfák tömkelege. Vízszintes, vagy függőleges csíkok magyarázzák a hozzáértő — és nem értő — autósoknak, hogy ide, vagy oda való kocsikázásuk többszörösen felülmúlhatja a villamos átszállójegy árát.

Figyelmeztető feliratokat büfék, presszók, mozik falán egyaránt látni, mint például abban a kültelki kis moziban, amelyik a következő meglepő táblát akasztotta előcsarnoka falára:

„Ernyőt, és fehér botot a nézőtérre bevinni hatóságilag tilos!"

Ez ugye értelmes, világos, sőt, túlzottan világos mindenki számára.

Elgondolkoztató, mennyit veszített a sötét középkor, amint rengeteg idejét haszontalan magyarázatokra fordította (lásd: inkvizíció). A jelmondatok, jelszavak, kis tettek és nagy mutogatások korát éljük. Számtalan hirdetés, tábla, és újság telik meg különféle jelszavakkal: Vegyen ezt, igyon azt, csináljon így, tegyen úgy, menjen és maradjon, feküdjön, és ugorjon stb., stb . . .

A haladás élvonalában egyetemünk a hagyományos, és kuriózumszámba menő figyelmeztetéseken kívül, mint például:

„A folyosókon és a matematika tanszék előtt káromkodni szigorúan tilos!", „5 perc nem késés!", „Köszönés helyett igyál tejet"!, stb. Ezúttal a Közgazdász szerkesztőség akasztott ki újabb fenyegető táblát a portára, amely kapunyitástól késő estig hirdeti az arra rászorulóknak:

„Ha nem fizetted elő a Közgazdászt, itt is megveheted".

—Remenyik—

SPORT

LABDARÚGÁS

Közgazdasági SC—Vasas M. Labor 3:2 (2:1)

Március 15-én délelőtt a MAFC-pályán került sor az első bajnoki mérkőzésünkre. Már úgy látszott, hogy a rendkívül rossz idő miatt elmarad a találkozó. Nagy tanakodás után azonban a játékvezető vállalta a mérkőzés levezetését. Már bemelegített a csapat, amikor kiderült, hogy Fehérnek (kapusunk) nincs rendben az igazolása, így Kolozsvári állt be helyette.

Csapatunk összeállítása: **Kolozsvári — Pisch, Rocskai, Dankó — Bánki, Szobonya — Galambvári, Németh, Bonhardth, Maróti, Hegedüs.**

Az igen nehéz talajon jobbára az ellenfél kezdeményezett az első 20 percben, utána fokozatosan átvettük a játék irányítását.

A 24. percben az ellenfél középhátvédje röviden adott haza, a labdára Maróti és Galambvári futott rá, Galambvári a kapusba lőtt, a kipattanó labdát Maróti értékesítette. 1:0. Öt percre rá már 2:0-ra vezettünk. Bonhardth egy hosszú labdával elfutott, s a kimozduló kapus mellett a hálóba talált.

Egy magas labdát Bánki már nem tudott elfejelni, így sarokkal próbált menteni. „Labdájával" az ellenfél középcsatára elnyargalt, Rocskai azonban a tizenhatosnál beérte, és szögletre tisztázott. A bíró általános meglepetésre szabadrúgást ítélt. A sarokba tartó lövést a rosszul helyezkedő Kolozsvári nem tudta hárítani. 2:1.

II. félidő: Az ellenfél nagy becsvággyal vetette magát a küzdelembe, s az 56. percben sikerült kiegyenlíteniük. Egy bevágott labda a megcsúszott Rocskai válláról élesen a jobb sarokba vágódott. 2:2. Már úgy látszott, hogy a biztosnak vélt 2 pont helyett az egy pont is veszélyben forog.

A 72. percben Hegedüs egyedül kitört. Már csak a kapussal állt szemben, amikor a kétségbeesetten menteni akaró védők felvágták. A játékvezető határozottan a 11-es pontra mutatott. Bonhardth a jobbra mozduló kapus mellett nagy nyugalommal a kapu közepébe lőtt. 3:2.

Győzelmünk feltétlenül megérdemelt.

Csapatunk a hihetetlenül rossz talajon nem nyújthatott igazán jó játékot. A lelkesedéssel, győzniakarással azonban nem volt baj. Senki sem ismert elveszett labdát. Továbbra is ezt várjuk a csapattól!

Kolozsvári jól védett, bár az első gólban ludas. A hátvédhármasban Pischt az első félidőben többször átjátszották, Rocskai jól rombolt, Dankó megbízható volt. Bánki, Szobonya végig derekasan küzdött. A csatársorban Galambvári első félidei játéka, Bonhardth gólképessége, a többiek lelkesedése dicsérhető.

A csapat játékosai, szakvezetői nagyon szeretnék, ha az egyetem hallgatói nagyobb számban látogatnák a mérkőzéseket — amelyek időpontjáról és helyéről a porta melletti hirdetőtábláról értesülhetnek — és ösztönöznék csapatunkat. Hajrá, Közgáz!

H. L.

Turista szakosztály

Ebben az évben a szakosztály szervezésében három túrán vettek részt egyetemünk hallgatói:

Január 29—31: Sítábor Nagyszénáson.

Március 8: Budai hegység (Nagyszénás—Zsiroshegy—Hűvösvölgy).

Március 21—22: Börzsöny-hegység (Nagymaros—Törökmező—Kisinóc—Kismaros).

1964. első felében a következő kirándulásokat tervezzük:

Április 4—5: Pilis-hegység (Dobogókő—Pilisszentlászló—Visegrád).

Április 12: Hajókirándulás. Felszabadulási Emléktúra. (Vöröskőszikla).

Május 1—2—3: Bükk-hegység (Szarvaskő—Cserepeskő—Bánkut—Putnok).

Június hó: 2 napos vízitúra a Dunán (Szentendre—Leányfalu.)

Július hó: 2 napos vízitúra (Csepel-sziget megkerülése).

Augusztus: 2 napos balatoni sátortábor.

Az egyes túrákkal kapcsolatos tudnivalókról részletes tájékoztatást olvashattok az aulában levő sporthíradón.

SZAKOSZTÁLY VEZETŐSÉGE

Kirándulás a Börzsönybe

A március első szombatját megelőző napok méltán kecsegtettek bennünket, az első évfolyam általános szak I. csoport tagjait olyan reménnyel, hogy valóban tavaszi kirándulást tehetünk. Igen, tavaszi kirándulást terveztünk, és a tél kellős közepébe érkeztünk. Elhatározásunkból mégsem engedtünk, s bár nem rendelkeztünk a megfelelő téli sportfelszereléssel, jégnek, hónak bátran nekivágtunk. Két csoportban.

A fiúk többsége ugyanis az éjszakai túra mellett döntött, s egy zseblámpa fényénél próbálta megtalálni a nagyhideghegyi túristaszállóhoz vezető utat. A lánytársaság és néhány fiú nappal „kúszott" fel a nehéz terepen.

Az út nehézségei azonban nem fárasztottak el bennünket annyira, hogy a túristaházban ne helyezzük üzembe rögtön a magnetofont és a gitárt. Sikerült később is jó hangulatot teremteni így mindkét nap velünk szórakozott a túristaház valamennyi vendége.

Vasárnap délelőtt, amikor a szél elcsendesedett, kimentünk körülnézni a környéken. A csendes fehérséget csak néha szelte át egy-egy sielő. A hatalmas fákat körös-körül hó borította. Oh március!

A visszaút sem volt tavaszi séta, de a hátizsákok súlyukból sokat veszítettek, és nagyobb lett a hajlandóság egy-egy hócsatára. Nyersanyag bőven akadt.

A kisvasutat indulás előtt egy órával megszálltuk, s a kocsi közepén álló vaskályha melegénél a modernséggel mit sem törődve szárítgattuk átnedvesedett holmijainkat.

Soós Károly

KÖZGAZDÁSZ
A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Cím: Dr. Dimitrov tér 8.
Telefon: 186—850/138 m.
Szerkeszti: Bögre Katalin
Kiadja: Hírlapkiadó Vállalat
Megjelenik 2 hetenként
Készül a Szikra Lapnyomdában